

ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਠਾ ਸ਼ਹਿਦ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੱਖੀ ਵੀ ਡੰਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੁੰਦਾ

PREETNAMA ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ Online and Print Media +1 201-312-4180

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਖੋ ਸਾਡੀ ਵੈਬਸਾਈਟ www.preetnama.com

ਸਾਲ 1, ਅੰਕ 18, ਮਿਤੀ : ਅਗਸਤ 30, 2019 ਤੋਂ 05 ਸਤੰਬਰ, 2019 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

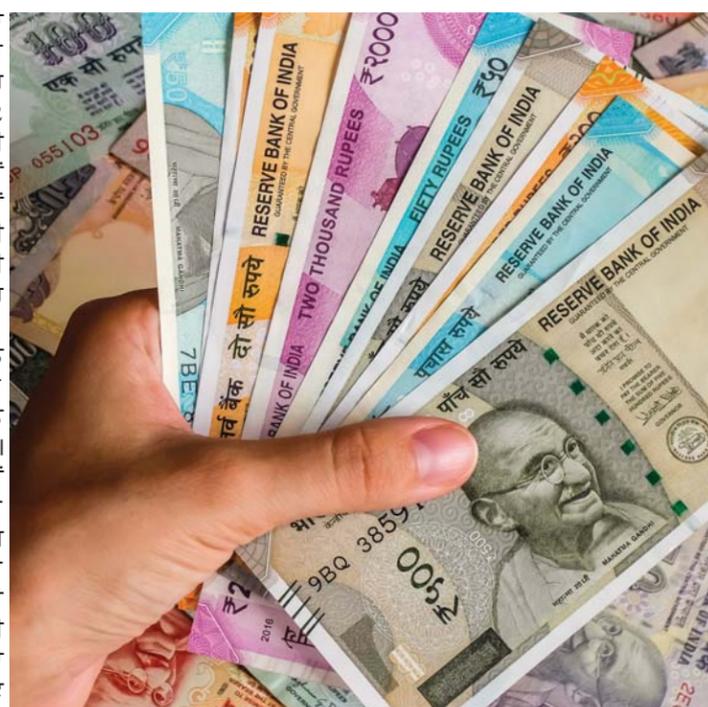
ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਰੁਪਈਏ ਦੀ

ਮੁੰਬਈ : ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਰੁਪਈਆ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲੁੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾਬ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਰੰਸੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਰੁਪਈਏ ਬਾਂਡ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੁਪਈਏ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਈਏ ਵਿਚ ਜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਰਾਵਟ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਲਾਭ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਦੇ ਲੋਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਰੰਸੀ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਾਂਡ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੰਸੀ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੁਪਈਆ ਬਾਂਡ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਰੀ ਟਰੇਡ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੈਰੀ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਰੰਸੀ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਨ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਾਲੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਚੇ ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਾਲੀ ਕਰੰਸੀ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਰੁਪਈਏ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਈਆ 3.6 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਲੁੜਕ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਤੰਬਰ 2013 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨ ਰੁਪਈਏ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵਜ੍ਹਾ ਮੰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਖਿਚਾਅ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਰੀ ਵਪਾਰ ਜੰਗ ਨੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਖਰਾਬ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਲੋਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਆ ਬਾਂਡ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਸਨ। ਸਸਤੀ ਕਰੰਸੀ ਤੇ ਉੱਚੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਦੇ ਚਲਦੇ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਆ ਕੀ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਪੱਛੜ ਗਿਆ?

ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਏ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ 11.80 ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਰੁਪਈਆ ਕੀਮਤ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਬਕਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਢਾਕਾ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਚਿਟਗਾਂਓ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਮੁਤਾਬਕ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 84.60 ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਫਿਲਹਾਲ ਘੱਟ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਥੀਤੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਏ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 72.08 ਰੁਪਈਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 84.77 ਤੱਕ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਥੀਤੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਏ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 43.92 ਰੁਪਈਏ ਤੱਕ ਰਹੀ, ਜਦਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਟਕੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 68.24 ਤੱਕ ਰਹੀ। ਥੀਤੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਜੀਡੀਪੀ ਵਾਧਾ ਦਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਢਾਈ ਫੀਸਦ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੰਨੇ-ਪੁੰਮਨੇ ਅਰਥਸਾਸਤਰੀ ਕੋਸ਼ਿਕ ਬਾਸੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਐ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ?

ਲੱਗ ਤਾਂ ਇੰਝ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬਿਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਡੰਡਾ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸੋ ਖੈਰ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹਾਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਕੱਢਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ। ਇਹ ਰੋਸ ਇਕੱਲੇ ਰਵਿਦਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮੰਦਰ ਤੋੜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਮੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਰ ਤੋੜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਉਪਰ ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੰਦਰ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵੱਜੋਂ ਜਿੱਥੇ ਸਮੂਹ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ

ਵੱਲੋਂ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ 21 ਨੂੰ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰੀ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਸਤਵਿੰਦਰ ਹੀਰਾ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਮੰਦਰ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸੰਤਾਂ-ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ (ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ) ਵਿਖੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਝੁਕੀ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੇ ਕਿ ਐੱਸ ਸੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਐੱਸ ਸੀ ਵਰਗ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਕੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਹ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰ

ਜਨਮ ਦਿਨ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ	2 ਸਤੰਬਰ
ਜਨਮ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਵਡਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ	3 ਸਤੰਬਰ
ਜਨਮ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ	7 ਸਤੰਬਰ
ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਗੁ. ਸ੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ (ਬਟਾਲਾ)	16 ਸਤੰਬਰ
ਸੰਗਰਾਂਦ	17 ਸਤੰਬਰ
ਪੂਰਨਮਾਸੀ	13 ਸਤੰਬਰ
ਮੱਸਿਆ	28 ਸਤੰਬਰ
ਪੰਚਮੀ	3 ਸਤੰਬਰ

ਇਸ ਅੰਕ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਵਲੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜਵਾਬ :- ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੁਆਬ ਈਮੇਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ preetnamausa@gmail.com

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ, "ਹੜ੍ਹ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 30,000 ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ 14 ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾੜ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵਾਂ ਸਹਿਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਿਲੌਰ, ਸਾਹਕੋਟ ਅਤੇ ਲੋਹਿਆ ਦੇ ਕਰੀਬ 108 ਪਿੰਡ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣਿਆ ਹੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਪਾੜ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਜਲੰਧਰ ਜਾਂ ?ਲੋ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਹੁੱਸੀ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਪਿੰਡ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਟੁੱਟਾ। ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ?ਲੋ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾਂ ?ਲੋ ਦੇ ਕਰੀਬ 81 ਪਿੰਡ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੌਲੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜਾਂ ?ਲੋ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰੇ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗੁਰਦਰਸਨ ਸੰਧੂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਾਂ ?ਲੋ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬੰਨ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਨ। ਜੋ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟੇ ਨੇ ਉਹ ਹਲਕਾ ਜੀਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੰਨੂ ਮਾਛੀ, ਜੁਮਾਲੀ ਵਾਲਾ, ਗੱਟਾ ਦਲੇਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਹਿਰੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੁੱਠਿਆਂ ਵਾਲਾ ਕੋਲੋਂ ਐਡਵਾਂਸ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਚ ਘਿਰ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ। ਜੇਕਰ ਰੋਪੜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸਵਾਂ ਨਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੈ। ਰੋਪੜ ਜਾਂ ?ਲੂ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਖੜਾ ਤੋਂ ਸਤਲੁਜ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਸਵਾਂ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਸਵਾਂ ਨਦੀ ਬਰਸਾਤੀ ਨਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਨੂਰ ਪੁਰ ਬੇਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਵਿਚ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਾਣੀ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸਤਲੁਜ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਲੋਧੀਪੁਰ, ਫੂਲ, ਅਤੇ ਖੇਰਬਾਦ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟ ਗਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘਿਰ ਗਏ। ਰੋਪੜ ਜਾਂ ?ਲੋ ਦੇ ਵਿਚ

ਕਰੀਬ 70 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਦੀ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 1680 ਫੁੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਂ ?ਆਦਾ ਪਾਣੀ ਜਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤਕ ਭਾਖੜਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 1679.5 ਫੁੱਟ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਪੜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਮੋਗਾ ਅਤੇ ਫਾਂ ?ਰੋਜਪੁਰ ਜਾਂ ?ਲੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 1700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ 326 ਪਿੰਡ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 1.20 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਫਾਂ ?ਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਚਲਾਇਆ। ਰੋਪੜ ਜਾਂ ?ਲੂ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਿੰਡ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ

-ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਿੰਨ ਡੈਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਖੜਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਪੌਂਗ ਡੈਮ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਮਵਾਰ ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਐਕਸੀਨ ਡਰੇਨਜ਼ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ 22 ਅਗਸਤ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 11810 ਕਿਊਸਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 8813 ਕਿਊਸਿਕ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 17 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 81,000 ਕਿਊਸਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 1,30,000 ਕਿਊਸਿਕ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਪੌਂਗ ਡੈਮ ਤਲਵਾੜਾ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 1379.13 ਫੁੱਟ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ

ਪਹਿਲਾਂ 1390 ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ 22 ਅਗਸਤ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 524.37 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਨਿਸਾਨ 527.91 ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 9940 ਕਿਊਸਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਵਲੋਂ 11952 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਖੁੱਧਵਾਰ ਸਾਮੀ ਤਕ ਹੈਂਡ ਵਰਕਸ ਰੋਪੜ ਤੋਂ 71988 ਪਾਣੀ ਸਤਲੁਜ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਘੱਗਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੰਗਰੂਰ ਜਾਂ ?ਲੂ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 747 ਫੁੱਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਜਦੋਂ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾੜ ਪਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 746 ਸੀ।

ਭਾਖੜਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਵਾਰ 1681.3 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਭਾਖੜਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ?ਆਦਾ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਭਾਖੜਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਕਾਫੀ ਵਧ ਗਿਆ, ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਕਾਫੀ ਜਾਂ ?ਆਦਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਜਦੋਂ ਡੈਮ ਵਿਚੋਂ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਂਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਅਸਫਲ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਸੰਭਾਲੀ ਕਮਾਨ

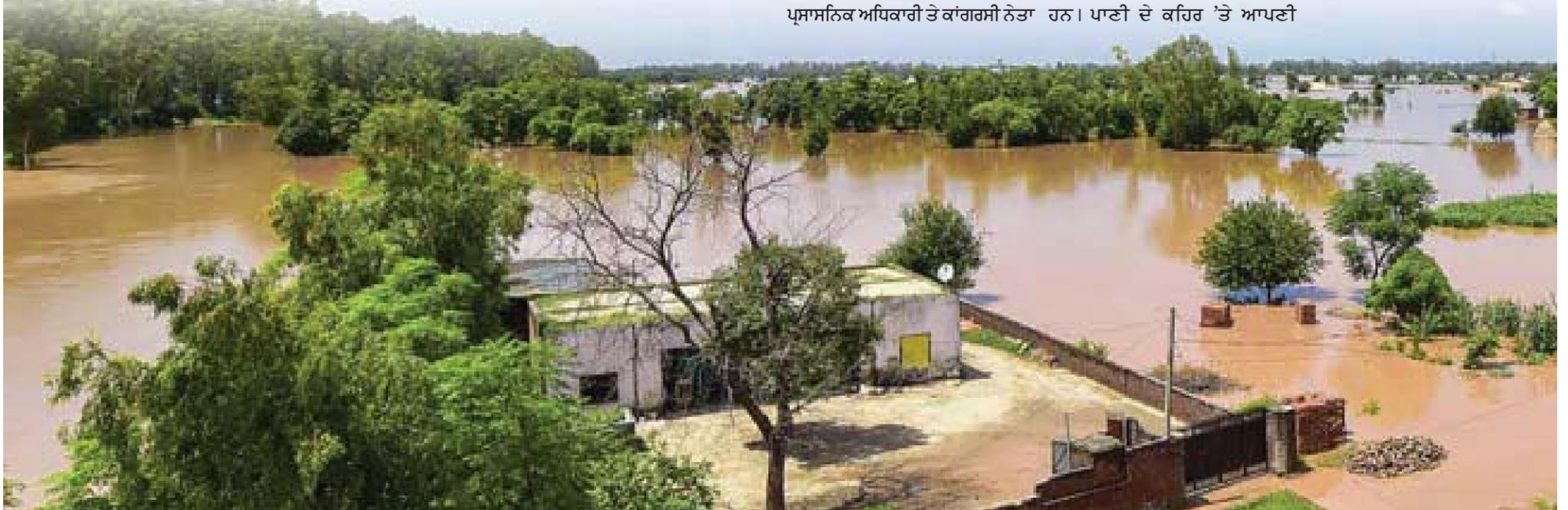
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਦੀਆਂ ਤਰੇੜਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਰਿਸਦਾ ਪਾਣੀ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਹਿਰ ਮਚਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਯੋਗ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟ ਰਹੇ। ਜੀ ਹਾਂ, ਇਹ ਦੋਸ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਫਾਂ ?ਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪੱਟੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਨੂੰ ਕੋਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਉੱਥੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੁਲ ਪਿੰਡ ਟੋਂਡੀ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਤਰੇੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ?ਲੂ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਦੀਆਂ ਤਰੇੜਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਰਿਸਦਾ ਪਾਣੀ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ

ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਫੋਟੋਆਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਹਿਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ

ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਾਂ ?ਰੋਜਪੁਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤੇ ਜਲਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਨਾਸਾ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਇਨ ਦੋ ਵਕੀਲ ਰਸਟੀ ਹਾਰਡਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗਲਤ ਹੋਵੇ ਇਨ ਅਤੇ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਸਾਲ 2014 'ਚ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ਾ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਨਾਸਾ ਦੇ ਆਫਿਸ ਆਫ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ?
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰ ਪੰਜ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਪੇਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉੱਦਮ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਜਪਾਨ, ਰੂਸ ਅਤੇ ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਖਸ਼ ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਖਸ਼ ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ

ਪੁਲਾੜ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜਾਣਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕਲਾਸ ਛੱਡ ਕੇ ਪੁਲਾੜ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਧਰਤੀ ਵਾਲੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਨਾਸਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਹੈ ਪਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਸਾ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਗੋਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਸਾ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਏਨ ਮੈਕਲੇਨ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੰਗੋਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੰਨ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਗੋਤਰ ਸਮਰ ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਫੇਡਰਲ ਟ੍ਰੇਡ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਚ ਏਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਏਨ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਆਈ ਸੀ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਜਰੀਏ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਏਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਇੰਸ ਹੀ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਰਡਨ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿੱਲ ਭਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਾਰਡਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਰੂਸ ਦਾ ਸਖਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੌਮੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਰੂਸੀ ਨਾਗਰਿਕ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪੁਲਾੜ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ

ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫੀਲਡ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਧਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਾਸਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੁਲਾੜ 'ਚੋਂ 7500 ਟਨ ਕੂੜਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ ਕਰੇਗਾ ਇਹ ਜਾਲ

ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ (ਓਰਬਿਟ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਲ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਪੇਸ ਦੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਜਰੀਏ ਅੰਤਰਿਕਸ ਨੂੰ ਕੂੜਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਲ ਧਰਤੀ ਤੋਂ 300 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਕੂੜਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ ਵਿੱਚ ਤੈਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਦੇ ਜਰੀਏ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਡੱਬੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਦੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ

ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਰੇ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਗਲਾਈਮਲੋ ਅਗਲੀਤੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।" "ਤੁਸੀਂ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।"

ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਡੱਬੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਡਿਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਤਾਂ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ ਤੋਂ ਬਾਹਰ

ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ ਵਿੱਚ ਤੈਰ ਰਹੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਫਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੁਣ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੈਮਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਪੇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਕੈਚ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੱਕ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਟੁਕੜੇ ਤੈਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਟੁਕੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਦੇ ਅੰਸ

ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਕਸ ਯਾਤਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਗਏ ਕੁਝ ਉਪਕਰਣ ਹਨ। ਡਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੂੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਲਸਟੇਅਰ ਵੇਮੈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਜੇਕਰ ਇਹ ਟੁਕੜੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੂੜਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਕੂੜਾ ਬਣਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦਾ ਖਦਸਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਈ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪਥ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਪੇਸ ਕੂੜੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਬੱਦਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਤੁਸੀਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ, ਗਹਿਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ, ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਚੋਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਏ ਕਿ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਪਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਹੈ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਈਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ, ਇੱਥੇ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਦਲ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਬਰਫ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਅਖੀਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ... ? ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇ। 2011 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਹਿਮੂਦ ਅਹਮਦੀਨੋਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਛਮ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਜੀਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੱਦਲ ਚੋਰੀ ਕਰ ਕੇ ਮੀਂਹ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਈਰਾਨ 'ਚ ਸੂੱਕਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਹੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਉੱਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਦੌਰ ਹੈ, ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਣ-ਵਿਆਹਿਆ ਲੜਕਾ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਆਹ, ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਬੀਜਿੰਗ - ਚੀਨ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ 3000 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਘੋਸ਼ਟ ਮੈਰਿਜ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਸਗੋਂ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਨਾਲ ਕਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕੱਲਾਪਣ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਮਿਲਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੋਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਰਾਪ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰੰਪਰਾ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਆਰੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸਰਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਇਹ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਘੋਸ਼ਟ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ

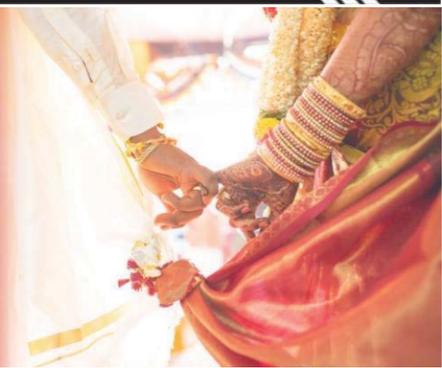
ਖਾਸਕਰ ਸ਼ਾਂਕਸੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਚਲਨ ਬਦਸਤੂਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਚੋਰੀ - ਛਿਪੇ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੈਸੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਲਏ ਸਨ।

ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਧੰਧਾ
ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕਈ ਮਾਫੀਆ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਰੋਖਤ ਦਾ ਧੰਧਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2014 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ 11 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਕਬਰ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਦੇ ਸਨ। ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਰੀਬ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਵੇ, ਬਹੁਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਡੈੱਡਬਾਡੀ ਦੇ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਥੇ ਹੀ 12 ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਲਿੰਕ ਵੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਟ ਵਿਆਹ ਵਲੋਂ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਯਾਨੀ ਪੈਸੇ ਕਮਾਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਆਹ ਲਈ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਫਰਕ ਕਿਉਂ

ਰਾਸਟਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਵਾਸਥ ਸਰਵੇਖਣ 2015-16 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 20-24 ਸਾਲ ਦੀ ਲਗਭਗ 26.8 ਫੀਸਦੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 25-29 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ 20.7 ਫੀਸਦ, ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 39.1 ਫੀਸਦ, ਮਹਾਰਾਸਟਰ 'ਚ 25.1 ਫੀਸਦ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ 35.4 ਫੀਸਦ ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 30 ਫੀਸਦ, ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸਟਰ ਬਾਲ ਕੋਸ਼ (ਯੂਨੀਸੇਫ) ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਕੁੜੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਸਟਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਵਾਸਥ ਸਰਵੇਖਣ 2015-16 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 20-24 ਸਾਲ ਦੀ ਲਗਭਗ 26.8 ਫੀਸਦੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 25-29 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ 20.7 ਫੀਸਦ, ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 39.1 ਫੀਸਦ, ਮਹਾਰਾਸਟਰ 'ਚ 25.1 ਫੀਸਦ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ 35.4 ਫੀਸਦ ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 30 ਫੀਸਦ, ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸਟਰ (ਯੂਨੀਸੇਫ) ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੈਵਿਕ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਯਾਨਿ ਮਾਹਵਾਰੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਮਾਹਵਾਰੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ, ਵਿਆਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਮਿਕ ਖਿਆਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਵੀ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪਿੱਛੇ ਇਹੀ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ 'ਬੋਝ' ਮੰਨਣ, ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ 'ਵਿਗੜਣ ਦਾ ਸੱਕ' ਦਰੋਜ, ਗਰੀਬੀ, ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜੋ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ...

ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਜੋ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਲਈ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਫਰਕ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁੜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਹ ਐਕਟ, ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਾਰਸੀ ਵਿਆਹ ਤੇ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਈਸਾਈ ਵਿਆਹ ਐਕਟ- ਸਭ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ 21 ਸਾਲ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਜੇਕਰ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ

ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਿਲ ਲਗਾ ਲਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੁੜੀ ਦਾ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਤਰਕ ਹਨ।

ਜੇਕਰ 'ਵੱਡੀ' ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੁੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਅਤੇ ਵਿਗੜ ਦਾ ਡਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, "ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਆਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇੰਨੇ ਦਿਨ ਘਰੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

ਸਿਰਫ਼ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇਗਾ

ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਉਮਰ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ। ਮਰਦਾਨਾ ਸੌਚ ਵਾਲਾ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆ-ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੀ ਬੜੇ ਜੋਰ-ਸੋਰ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲ ਸਕੇ। ਡਰੀ ਹੋਈ, ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਸਖਸੀਅਤ

ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਹ ਇੱਛਾ ਜਤਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਸਕੇ।

ਸਰਕਾਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਉਮਰ ਇੱਕ ਤਾਂ ਪਾਰਟਨਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਵੱਖ ਕਿਉਂ

ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਸਿਵਲ ਕੋਡ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਮੁੰਡਾ-ਕੁੜੀ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਉਮਰ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਉਮਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੁਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟਨਰ ਯਾਨਿ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਚੁਣਨ ਲਾਇਕ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਆਪਸੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਲਈ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਜਿਸਟਰੀ ਐਕਟ, 1875 ਨੇ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਮੰਨੀ ਹੈ। ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚਾਲੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਧਾਰ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਜੋੜਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲੱਗਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਮਰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਗੈਰਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਰਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਢਲਾਵਾ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਿਆਣੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਘੱਟ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣੀਆਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਮਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਮਰ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਜਾਂਦਗੀ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੇਗਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਾ-ਕੁੜੀ ਵਿਚਾਲੇ ਦੋਹਰਾ ਮਾਪਦੰਡ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਸੂਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੰਧੀਆਂ/ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤਹਿਤ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਵੈਸੇ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਲਦੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਮਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਮੰਗ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਮਾਂ ਬਣਨ ਦਾ ਮਤਲਬ, ਕੁੜੀ ਲਈ ਅਚਾਨਕ ਢੇਰਾਂ ਜਾਂ ਮੇਵਾਰੀਆਂ। ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸੋਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ।

ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕੁੜੀ ਦੀ ਘੱਟ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜਾਂ ਆਦਾ... ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ।

ਕੁੜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਜਾਂ ਆਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ।

ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਵਕੀਲ ਅਸਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਇ ਨੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਤਰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਤਾਪੁਰਖੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰੀ ਆ ਰਹੀ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁੜੀ ਦੀ ਜਾਂਦਗੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੀ ਜਾਂਦਗੀ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸਵਾ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਠਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 1884 ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਰੁਖਮਾਬਾਈ ਦੇ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ 1889 ਵਿੱਚ ਫੁਲਮੋਨੀ ਦਾਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਆਇਆ।

ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਫੁਲਮੋਨੀ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਮਿਲੀ ਪਰ ਉਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ।

ਉਦੋਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1891 ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਣਸੀ ਸੰਬੰਧ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 12 ਸਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਬਹਿਰਮਜੀ ਮਾਲਾਬਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ। ਦਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਚਾਈਲਡ ਰਾਈਟਸ (ਐਨਸੀਪੀਸੀਆਰ) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਚਾਈਲਡ ਮੈਰਿਜ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਸੂਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 1894 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ। ਇੰਦੌਰ ਰਿਆਸਤ ਨੇ 1918 ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ 14 ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ 12 ਸਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਪੁਖਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਦੀ ਰਹੀ।

1927 ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਸਾਹੇਬ ਹਰਬਿਲਾਸ ਸਾਰਦਾ ਨੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ 18 ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ 14 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ।

1929 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਰਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 1978 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ 18 ਸਾਲ ਹੋ ਗਈ।

ਪਰ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ। ਉਦੋਂ ਸੰਨ 2006 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਇਆ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਜੁਰਮ ਦੱਸਿਆ।

ਤਾਂ ਕੀ ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ

ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ 'ਚ ਵਿਆਹ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਸਟ੍ਰੀਟ 114 ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆਂ ਗਿਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਸਟ੍ਰੀਟ 114 ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਸਾਲ 9ਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮਿਤੀ 25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆਂ ਗਿਆ । ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ । ਸੁੰਦਰ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ । ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਰਿੰਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸੁੰਦਰ ਰੁਮਾਲੇ ਸਾਹਿਬ ਭੇਟਾ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ ਅਤੁੱਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ।

ਫੋਟੋ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ 646-403-7334

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਕਸਮੀਰ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ, 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਵਾਂਗੇ'

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਸਾਸਿਤ ਕਸਮੀਰ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਸਮੀਰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਮਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਕਾਰਨ ਕਸਮੀਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਦੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੇਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਸਕਣ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ-ਸਾਸਿਤ ਕਸਮੀਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੋਕਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਜਤਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਿਸਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਕਿਰ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦਾ ਜਕਿਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਮੰਨ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਇੱਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ?

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੱਲ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਨਾਲ ਭਟਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਦਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹਰ ਦਿਨ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਸਮੀਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੌਖਿਆਂ ਹੀ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਕਸਮੀਰ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਮੁਹਿੰਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਘਰੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਯੂਐੱਨ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਸਵਾ ਅਰਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਯੂਐੱਨ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਸਮੀਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ।"

“ਕਸਮੀਰੀ ਲੋਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਖੁਦ

ਕਸਮੀਰ ਦਾ ਰਾਜਦੂਤ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚੁੱਕਾਂਗਾ।” “27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਯੂਐਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਸਮੀਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੱਸਾਂਗਾ।”

ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ?

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜੰਗ ਵੱਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਜੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸਾਰੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੜਨ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਖਸਤਾਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੰਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਰਦਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਸਾਸਿਤ ਕਸਮੀਰ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਹ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਗੱਲ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਯੂਏਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰੀਨ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਦੇਸਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡ ਹੀ ਦਿਓ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਜ਼ਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦੇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਟਾਈਮਿੰਗ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੁਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਟੇਂਡ ਵੀ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਰਤ-ਏ-ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਫਿਲਹਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੱਥ ਭਾਰੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਕੀ ਬਦਲ ਵੀ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਖਿਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਆਖਿਰੀ ਹੱਦ ਹੈ ਕੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਫਤਾ-ਦਸ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਕੱਟੜਪੰਥ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ? ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ? ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਯੂਐਨ ਵਿੱਚ ਕਸਮੀਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਐਫਏਟੀਐਫ ਸਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ?

'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਹਾੜੇ' 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਦੀ 'ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ' ਮੁਹਿੰਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਹਰ ਸਾਲ 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ 'ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੁਵਮੈਂਟ ਦਾ ਮੁਖ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹਰ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 15 ਦਿਨੀਂ ਫਿਟਨੈਸ ਪਲਾਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈੱਬਸਾਈਟ, ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਰਗੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਥ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲੱਲੀਆ ਕਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਯੂਥ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲੱਲੀਆ ਕਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਲੋਂ 27-8-2019 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਥੋਂ ਇਨੋਸੈਂਟ ਹਰਟਸ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਝਵਾਨ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 160 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਰੀਜਾਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਚੈਕਅਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚ ਹਾਰਟ, ਸੁਗਰ, ਅੱਖਾਂ, ਕੰਨ, ਨੱਕ, ਦੰਦਾਂ, ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਚੈੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇਹ ਕੈਂਪ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਵੀਰ ਅਤੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਯੂਥ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ, ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਹਰਜਿੰਦਰ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਇਹਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਾਂਗੇ।

ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸ਼ੋਭੀ ਭਾਰਦਵਾਜ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸਿੱਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਿਨਾਂ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਉਹੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਸ੍ਰ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੈਲਫੇਅਰ

ਜਲੰਧਰ : ਸ਼ੌਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੁਰਾਲੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸ਼ੋਭੀ ਭਾਰਦਵਾਜ ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਿੱਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਇਟਲੀ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਨੇਪਾਲ, ਬਹਿਰੀਨ, ਕੁਵੈਤ, ਇਰਾਨ, ਜਰਮਨੀ, ਦੁਬਈ ਆਦਿ ਅਤੇ

ਐਂਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ ਲੋੜਵੰਡ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸ੍ਰ ਸ਼ੋਭੀ ਭਾਰਦਵਾਜ ਵੀ ਇੱਕ ਤਮੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦਾਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ +91-9815291852 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੱਭਰੂਆਂ 'ਚ ਜਾਗਿਆ ਖਾਕੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ

ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ'ਗੇ ਕਈ ਵੱਡਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ

ਜਲੰਧਰ : ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ, ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖਾਕੀ ਵਰਦੀ ਦੇ ਰੋਹ ਅੱਗੇ ਖਾਕੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ 1191 ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 1191 ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਵਾਨ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਜਵਾਨ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਰਜਨਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਥਾਈ

ਕਿਹੜੀ ਡਿਗਰੀ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ

ਐਮ ਸੀ ਏ	04
ਐਮ ਬੀ ਏ	05
ਇੰਜੀਨੀਅਰ	06
ਐਮ ਐਸ ਸੀ	11
ਆਈ ਟੀ	11
ਐਮ ਐਡ	15
ਐਮ ਏ	37

ਜਾਇਦਾਦ। ਟ੍ਰੇਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਵੇਂ ਬੈਚ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਮੀਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਬੀ ਐਡ ਜਿਹੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ : ਜਿੱਥੇ ਕੁੰਵਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਬੋਲੀ

ਭੋਪਾਲ : ਕੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦੇਹ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ? ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਹ ਵੇਚ ਕੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਰਿਵਾਜ ਬਣ ਕੇ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਧੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਹ-ਵਪਾਰ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਝੀਆਂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਚ 'ਰਾਈ' ਵੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਬਦਨਾਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਦੇਹ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਝੀਆਂ ਜਾਤੀ ਦੀ ਨਾਚ ਅਤੇ ਦੇਹ-ਵਪਾਰ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਉਪਰ ਜੀਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੜੀਵਾਰ 'ਸੁਬਾਹ ਹੋਗੀ' ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਇਸੇਨ, ਵਿਦਿਸ਼ਾ, ਰਾਜਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਦੇਹ-ਬਾਜ਼ਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਟ, ਬੋਝੀਆਂ, ਬਾਂਛੜਾ, ਕੰਜਰ ਅਤੇ ਸਾਂਸੀ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਦੇਹ-ਵਪਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। 'ਅਵਾਹਾਨ' ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਇਹਨੂੰ ਨੇ ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਫਿਲਮ 'ਦ ਹੌਲੀ ਵਾਈਫਜ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਹੋਟਲਅਰ ਦਿਨੇਸ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਮੈਮਬਰਸ਼ਿਪ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੂਟਕੇਸ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 26 ਅਗਸਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)-ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਭਾਰਤੀ ਟਰਮੀਨਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, -ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਸੀਸਿੱਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਦਿਨੇਸ ਚਾਵਲਾ ਵੱਲੋਂ ਮੈਮਬਰਸ਼ਿਪ (ਟੈਨੇਸੀ) ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਮਾਨ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ 'ਚ' ਸਥਿੱਤ ਦੀਆਂ ਸਨ ਮੈਮਬਰਸ਼ਿਪ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਚਾਵਲਾ ਹੋਟਲਜ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੀਈਓ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਿਸੀਸਿੱਪੀ ਰਾਜ ਚੋਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ 'ਚ' 17 ਹੋਟਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੈ। ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮੈਮਬਰਸ਼ਿਪ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦਿਨੇਸ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਬੈਗਜ ਕਲੱਮ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬੈਗ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਨਵੀਅਰ ਬੈਲਟ ਤੋਂ ਸੂਟਕੇਸ ਚੋਰੀ ਮੰਨ ਲਈ।

ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸੂਟਕੇਸ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ, ਫਿਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਲੋਰਿਡਾ ਲਈ ਇਕ ਫਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਉਸਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕਰ ਲਿਆ, ਇਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਕਈ ਬੈਗ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਮਬਰਸ਼ਿਪ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦਿਨੇਸ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬੈਗ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ।

ਪਿੰਡ ਖੇਮੂਆਣਾ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੋਗਰਾਮ

ਬਠਿੰਡਾ : ਪਿੰਡ ਖੇਮੂਆਣਾ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਨਾਟਕ ਖੇਡੇ ਗਏ। ਪੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਪ੍ਰੀਤ ਯਾਰੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵ. ਨਛੱਤਰ ਛੱਤਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਹਰਬੰਸ ਛੱਤਾ ਵੱਲੋਂ ਗਾਏ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਲੀ ਰੱਖਿਆ। ਪਿੰਡ ਖੇਮੂਆਣਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਜੋਤੀ ਖੇਮੂਆਣਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋਤੀ ਅਤੇ ਸਨੀ ਖੇਮੂਆਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਮਾਲਵਾ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡੇ ਗਏ ਸਕਿੱਟ ਖਿਡੌਣਾ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਚਿੱਡੀ ਪੀੜਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਪੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਡਮਿੰਟਨ ਦੀ ਸਿਲਵਾਨ ਝੀਲ 'ਚ' ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ ਐਡਮਿੰਟਨ 23 ਅਗਸਤ(ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਲਵਾਨ ਝੀਲ ਵਿਖੇ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲੋਕ ਗੋਲ ਇਨਫਲਾਟੇਬਲਜ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਤੈਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਥਾਂ ਤੇ ਤੈਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਗੋਤਾ ਖੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 6: 35 ਵਜੇ ਸਿਲਵਾਨ ਝੀਲ ਤੋਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨਾਭਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਲਬਰਟਾ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਗੋਲ ਭੜਕਣ ਤੇ ਤੈਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤੇਜ ਲਹਿਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੋਸਤ ਦੁਆਰਾ 21 ਸਾਲਾ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ

ਐਡਮਿੰਟਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਚੈਕੋਨੇਡਾ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਰਕੋਏਸਟ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੈਰਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਲਾਈਫ - ਜੈਕਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਮਨਹਾਟਨ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਨੌਕ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਜਿਊਲਰਜ ਦੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ

ਨਿਊਯਾਰਕ, 27 ਅਗਸਤ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) ਮਿਡਟਾਊਨ ਮਨਹਾਟਨ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇਕ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਡਾਇਮੰਡ ਜਲਿ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟ 47 ਸਟ੍ਰੀਟ ਮਨਹਾਟਨ ਵਿਖੇ 'ਤੇ ਇਕ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਮੂਲ ਦੇ ਲੁਟੇਰੇ ਡਾਇਮੰਡ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਇਕ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਅਸਲੇ ਨਾਲ ਦਾਖਿਲ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ, ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁਦਰੀਆਂ, ਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਮਕਦਾਰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ

ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬਦ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਪਰ ਲੁਟੇਰੇ ਪੂਰਾ ਸਟੋਰ ਸਾਫ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਟੋਰ 'ਚ ਲੱਗੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ 'ਚ' ਕੈਦ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਮਾਲਕ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਏ ਉਹਨਾਂ ਬੜੀ ਹੀ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਏ ਕਿ ਚੰਗੇ ਗਾਹਕ ਹਨ ਸ਼ਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨੌਕ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬੰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਲੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੀ ਪਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਲੇ ਮੂਲ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਟੋਰੰਟੋ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰੁੱਖ ਲਗਾਕੇ ਕੀਤੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਟੋਰੰਟੋ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) ਬੀਤੇ ਦਿਨ 125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕੋਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਬਲੈਕ ਕ੍ਰੀਕ ਪਾਇਨੀਅਰ ਵੀਲੈਂਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 550 ਵੀਂ ਜਨਮ-ਜਯੰਤੀ ਦੇ ਜਸਨ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਰਸਮੀ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਮਲ ਹੋਏ। ਇੱਕ ਚੀੜ ਦਾ ਰੁੱਖ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੋਰੰਟੋ ਗੀਜਨ ਐਂਡ ਕਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਇਹ ਰੁੱਖ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਦਰੱਖਤ

ਸੀ ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਾਂਝੀ, ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਮੀਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਾਲਾ ਕੈਨੇਡਾ ਸਾਡਾ ਸੁੰਦਰ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਜੰਮਿਵਾਰੀ ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ ਰੋਬ ਕੀਨ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਕੋਸਿੱਖ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ 55,000 ਰੁੱਖ ਲਗਾਏਗਾ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੋਰੰਟੋ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 550 ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਹੈ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਗਲੋਬਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ: ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਸੰਗਿਟਨ ਤੋਂ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਨ, ਸਾਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦੇ ਜਸਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇ ਭਰੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਵਧਾਇਏ। ਖਾਸਕਰ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਅਮੇਜਨ ਦੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਹੋਏ ਤਬਾਹੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਇਕੋਸਿੱਖ 550 ਵੀਂ ਵਰਗੇਓ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ 10 ਲੱਖ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ

ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਹਾਨ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣ।" ਇਕੋਸਿੱਖ ਨੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 32 ਛੋਟੇ ਜੰਗਲ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਅਗਲਾ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਦੇ ਕੋਰਟਨੋ ਪਾਰਕ ਐਥਲੈਟਿਕ ਫੀਲਡਜ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵੇਲੀ ਕਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ 200 ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋਸਿੱਖ ਦੇ ਉੱਦਮ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਸਨ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ ਮਾਈਕ ਸਕਿਮਟਜ, ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇਕੋਸਿੱਖ ਗਲੋਬਲ, ਮਾਰੀਆ ਗਮੇਰੀ, ਹੰਬਰ ਰਿਵਰ-ਬਲੈਕ ਕ੍ਰੀਕ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀ ਸੰਸਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਟੋਰੰਟੋ ਅਤੇ ਗੀਜਨਲ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰ, ਐਂਡਰੀਆ ਵੇਲਾਸਕੁਜ ਜਿਮੇਨੇਜ, ਯਾਰਕ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ, ਨੈਨਸੀ ਘੁਮਾਣ, ਗੁਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਈਟੋਬੀਕੋ ਉੱਤਰ ਲਈ, ਅਤੇ

ਮਾਈਕ ਸਮਿਟਜ, ਹੰਬਰ ਰਿਵਰ-ਬਲੈਕ ਕ੍ਰੀਕ ਲਈ ਗੁਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰੁਬੀ ਸਹੋਤਾ ਆਖਰੀ ਸਿੱਟ 'ਤੇ ਸਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣਾ ਪਛਤਾਵਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸੱਜਣ ਨੇ ਵਧਾਈ ਭੇਜੀ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੰਸਥਾ 2009 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਦੀ ਅਲਾਇੰਸ ਆਫ ਗੀਜਨ ਐਂਡ ਕਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ (ਏ ਆਰ ਸੀ) ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਯੂਡੀਐਨਪੀ) ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਾਹ ਸਾਈਟ ਵਿਖੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਕੋਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਮੁਨਾਫਾ-ਰਹਿਤ, ਦਾਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸਰਗਰਮ ਕੰਮ ਲਈ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

LADOO MATRIMONIAL
ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ **RISTHE HI RISTHE**
We Provide Worldwide Services
Jetander Sapra
212-470-7175, 516-309-0236
ladooatrimonial@gmail.com
jetandersapra@gmail.com
261-03 Hillside Ave
Floral Park 11004
www.ladooatrimonial.com

Chohan Boutique
Specialized in
Ladies Designer Suits
Anarkali Suit
Embroidery Suit
Bridal Lahnga
Classical Embroidery
Machine Embroidery
Readymade dresses, Indian Punjabi Jutti, and Jewellery
Instagram & Facebook
Chohanboutique.nj
Whatsapp numbers
(732) 421-5460,
(973) 810-6498
chohanboutique@gmail.com

Life
Style

Why hydrogen water is the new health fad

Hydrogen water is the latest wellness trend to hit the US and UK. After vitamin-fortified water, health buffs are now buying hydrogen-enriched water with much-touted benefits such as reducing inflammation, wrinkles, bone loss and helping metabolise fat and glucose faster. These benefits can be achieved by chugging just about 500 ml (two glasses) of hydrogen-rich water a day, much less than the recommended 8 to 10 glasses a day of regular water, say studies.

Regular water which has two molecules of hydrogen and one molecule of oxygen is neither alkaline nor acidic. But when it is infused with hydrogen — by either adding magnesium or through the process of electrolysis — it becomes rich in antioxidants. A 2013 review published in the journal Medical Gas Research found that when ingested hydrogen acts as an antioxidant, mopping up free radicals — inflammation-causing molecules linked to everything from accelerated skin ageing to cancer.

While the US and UK are new to this trend, the Japanese have long been advocating use of hydrogen-rich water, or the Shin'nooru solution, as they call it.

Do you eat healthy?

Beware, you may still develop deficiencies and fall sick

Nowadays, people are becoming obsessive for losing weight and switching to healthy eating. But most people don't know what they actually are eating and this has become a common problem. A study has found that an obsession with eating vegetarian food may be endangering lives, reports The Independent.

Nutritionist Patrick Denoux believes that a purely vegetarian diet can lead to B12 deficiency which can cause various health problems. B12 is not made by the body and most people get the required nutrient from animal products like eggs, dairy products, meat or fish. If untreated, a vitamin B12 deficiency can lead to

vision loss, weakness, tiredness and light-headedness, heart palpitation, nerve problems, depression and memory loss. Earlier studies suggested that children who lacked this vitamin perform poorly in cognitive tests. The other issue with healthy eating is that it could be leading to orthorexia nervosa — a term first coined by physician Steven Bratman in the year 1990. Someone suffering from orthorexia is imprisoned by a range of rules which they impose on themselves. Orthorexia is not part of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, set down by mental health professionals in the United States that is also widely used

as a benchmark elsewhere.

Experts believe that orthorexia sufferers could be treated with cognitive behavioural therapy, which may involve learning how to deal with situations that can cause anxiety about eating, relaxation techniques and discussing excessive beliefs.

Want that glowing, healthy skin this Diwali? Then stop stressing out

You don't want a dull face, especially during festive season. Here's how to save your skin from side-effects of tension.

You can buy designer clothes for Diwali and wear the best of gems and baubles, but if your skin isn't healthy and glowing, you won't be able to look your best for festivities. We often blame bad diet and genetics for our skin problems, but stress equally harms it. In fact, with our increasingly hectic lifestyles, it has become a major culprit. Dermatologists Rajat Kandhari and Lokesh Kumar tell us how stress impacts our skin, and how to fix the problem.

Cortisol disturbs the hormonal balance in the body. So, stress becomes one of the major reasons for acne breakout, as it causes inflammation of the skin. It can also upset the balance of good and bad bacteria in the gut, causing acne and pigmentation on the neck. Fix: Avoid anxiety food such as sugar. Drink loads of water and consume a high-fibre diet. Your skin specialist will prescribe topical and oral medicines, depending on the severity of your acne. 2) Dryness: When you are stressed, you

drink less water, and consume more tea and coffee. This causes dehydration, leading to dry skin. Stress also increases the level of hormone cortisol, which reduces the skin's ability to retain water, again causing dryness.

Fix: First and foremost, consciously drink more water when you are stressed. You can opt for warm water to calm you down, besides it also helps your skin. Go for foods and drinks rich in antioxidants. Prunes, blackberries, amla juice, pomegranate, and green tea are all good choices.

3) Fine lines: When feeling stressed, we tend to frown or purse our lips. Facial muscle tension can cause wrinkles and fine lines. Cortisol also causes an increase in blood sugar, which through glycation (the bonding of a sugar molecule to a protein or lipid molecule without enzymatic regulation) harms collagen. Fix: Take a deep breath, and relax your facial muscles, especially those around the eyebrows and cheeks. Chewing gum can also help.

Trying to lose weight ?

Here's how you can consume fewer calories in a day

While there are many local superfoods that help you get in shape, sometimes skipping a meal may also help you trim your waistline. A recent study discovered that skipping your breakfast and fasting until lunch may help you

eat around 353 fewer calories every day. According to researchers, fasting until lunch causes people to eat around 353 fewer calories a day, a study found. Study author Dr Keith Tolfrey said, "There is a common belief that breakfast is the "most important meal of the day". However, around one third of children and adolescents in many countries skip breakfast regularly. The findings from the Universities of Loughborough and Bedfordshire support a growing body of evidence that restricting calories, via fasting, boosts weight loss by reducing people's calorie intake and regulating hormones involved in fat storage. The team analysed 40 girls aged between 11 and 15 years old. The participants ate no breakfast or 6.3g of Weetabix with 188ml of semi-skimmed milk and 375ml of orange juice, for three days. Their overall diets were assessed via food diaries, while their

If you wish to shed those extra kilos, then skipping your breakfast and fasting until lunch may help you eat around 353 fewer calories every day, a recent study has found.

physical activity levels were determined by acceleration devices. The results revealed that skipping breakfast causes people to eat 353 fewer calories a day. Although people eat around 115 more calories a day when they have breakfast, that meal alone contains on average 468 calories. The researchers noted that they do not know why eating breakfast is associated with a lower likelihood of being overweight or obese, or whether eating breakfast can be used effectively as a weight-control strategy. The findings are published in the Journal of Nutrition.

Consuming soy, broccoli, kale may help cut side effects of breast cancer treatment

The findings, led by researchers from Georgetown University, showed that intake of cruciferous vegetables and soy foods were associated with fewer reports of menopausal symptoms.

(News Agencies) survivors, researchers say. Consuming soy foods such as soy milk and tofu and cruciferous vegetables such as cabbages, kale and broccoli may help reduce common side effects of treatment in breast cancer

As a result, such patients often experience hot flushes and night sweats, among other side effects that are commonly post menopause. The findings, led by researchers from Georgetown University, showed that intake of cruciferous vegetables and soy foods were associated with fewer reports of menopausal symptoms.

Higher soy intake was also associated with less reported fatigue. Phytochemicals, or bioactive food components, such as isoflavones in soy foods and

glucosinolates in cruciferous vegetables may be the source of the benefit, the researchers said.

While isoflavones bind to oestrogen receptors and exert weak oestrogenic effects, glucosinolates in cruciferous vegetables influence levels of metabolising enzymes that can modulate inflammation and levels of oestrogen, possibly attenuating treatment-related symptoms. The study addresses an important gap in research on the possible role of lifestyle factors, such as dietary habits, in relation

to side effects of treatments, said lead author Sarah Oppeneer Nomura from the University's Georgetown Lombardi Comprehensive Cancer Center.

"These symptoms can adversely impact survivors' quality of life and can lead them to stopping ongoing treatments," Nomura said. "Understanding the role of life style factors is important because diet can serve as a modifiable target for possibly reducing symptoms among breast cancer survivors," she added. For the study, published in Breast Cancer Research and Treatment,

the team included 173 non-Hispanic white and 192 Chinese Americans. Women who consumed more soy foods also showed suggestive associations with lower reporting of other symptoms, including joint problems, hair thinning/loss and memory, but these associations did not reach statistical significance. Thus, until more study is conducted, breast cancer patients should not suddenly start eating soy, if they have not consumed it before, the researchers warned.

Cholesterol alert: 50% of middle-aged individuals have hardened arteries

A high level of so-called "bad cholesterol" is the main reason why apparently healthy individuals suffer heart attacks or strokes in middle age.

(News Agencies) Half of middle-aged people who are normal weight and don't smoke or have diabetes may have clogged arteries, researchers said Thursday, urging stronger measures to lower cholesterol. A high level of so-called "bad cholesterol," or LDL-C, is the main reason why apparently healthy individuals suffer heart attacks or strokes in middle age, said the report in the Journal of the American College of Cardiology (JACC). "Atherosclerotic plaques are present in 50 % of middle-aged individuals (40-54 years old) with no classical cardiovascular risk factors," said the study. The report was based on nearly 1,800 people who had no classical risk factors for heart disease or stroke. LDL cholesterol was the top predictor of arteries that were in the process of hardening, but had not yet caused a health crisis. "Even in people with optimal blood pressure, blood sugar, and total cholesterol, we detected an independent association between the level of circulating LDL-C and the presence and extent of subclinical atherosclerosis," said study co-author Javier Sanz of Spain's Centro Nacional de Investigaciones Cardiovasculares Carlos III (CNIC). Current guidelines from the US National Cholesterol Education Program describe LDL-C levels that are above 160 mg/dL as "high." Those from 130 mg/dL to 159 mg/dL are considered "borderline high."

Experts should consider lowering these thresholds to improve population health, the researchers argue. "Although the absence of classical cardiovascular risk factors is linked to a low risk of cardiovascular events, people in this situation still have heart attacks and strokes," said lead author Leticia Fernandez-Friera. "We therefore need to define new markers of early atherosclerosis in these apparently healthy individuals."

Self control: Mindful yoga can help troubled youth reduce risky behaviours

In spite of early life stressors, positive coping behaviours, either learned or self-generated, can actually have a protective effect.

(News Agencies) Practising mindfulness-based yoga can help young people, who are dealing with stressful situations like exposure to violence and family disruption, avoid turning to negative, risky behaviours, scientists say.

Researchers from the University of Cincinnati (UC) in the US looked at the link between stressful life events and an increase in substance abuse, risky sexual behaviours and delinquency in a diverse population of 18- to 24-year-old youths.

As part of a 10-year study,

researchers from the University of Cincinnati (UC) in the US looked at the link between stressful life events and an increase in substance abuse, risky sexual behaviours and delinquency in a diverse population of 18- to 24-year-old youths. According to the study, populations living in very low temperatures, like in Denmark and Norway, had among the highest incidences of cancer in the world. In the study published in the journal Molecular Biology and Evolution, researchers suggest that there is an evolutionary relationship between adaptation at extreme environmental conditions - like cold and high altitude - and increased

Jacinda Dariotis, public health researcher at UC, spent 12 months focusing on early life stressors as a predictor of risky sexual behaviour, substance abuse and delinquency for more than 125 at-risk youths.

Dariotis found a small number of the youths were already engaging in constructive coping behaviours on their own that will have positive outcomes later in life. The study revealed that in spite of early life stressors, positive coping behaviours, either learned or self-generated, can actually have a protective effect.

"We found that many of these youths who had endured stressful life events and otherwise would have fallen into the risky behaviour trap could actually have positive outcomes later in life because they chose to join in prosocial physical activities, yoga or mindfulness meditation," said Dariotis. "We took a holistic approach, looking at these issues from a social and biological perspective," she said. Testosterone can be influential in dominance and aggressive behaviours, but if

directed through prosocial behaviours like sports, yoga or healthy competition it can have very positive outcomes. Dariotis found that at-risk youth who voluntarily spend their time reading books, playing sports or engaged in avoidance coping behaviours were twice as likely to avoid risky sexual behaviours or substance abuse.

An example of avoidance coping behaviours, she says, is not thinking about a bad event that had occurred and instead, thinking about what could be better.

could be better.

Environment matters: Living in cold regions may put you at higher risk of cancer

(News Agencies) People who live in cold regions may be at an increased risk of developing cancer, a study has found. According to the study, populations living in very low temperatures, like in Denmark and Norway, had among the highest incidences of cancer in the world. In the study published in the journal Molecular Biology and Evolution, researchers suggest that there is an evolutionary relationship between adaptation at extreme environmental conditions - like cold and high altitude - and increased

cancer risk in humans. "The findings of this study provide evidence that genetic variants found to be beneficial in extreme environments, can also predispose for cancer," said Konstantinos Voskarides, from the University of Cyprus.

"Cell resistance at low temperatures and at high altitude probably increases the probability for malignancy. This effect hardly could be filtered out by natural selection since most cancers appear later on in age after most people have their children," said Voskarides. Researchers focused on the

effect of low temperatures, either within Arctic/Scandinavian climates or high altitudes. Their analyses focused on the relationship between cancer risk and local average annual temperatures. They concluded that the extremely cold environment contributed to the cancer risk. For the study, they carefully examined the data of worldwide cancer incidence. They probed the available literature bibliographic cancer incidence and genetic data for human populations living at extreme cold and extreme high-altitudes.

Most kidneys discarded by US would be used in France: Analysis

The analysis, published in JAMA Internal Medicine, found that French transplant centers would have transplanted more than 60 percent -- about 17,500 kidneys -- of the nearly 28,000 deceased-donor kidneys discarded in the United States between 2004 and 2014.

Every year, the US rejects thousands of kidneys from deceased older donors, the majority of which would have been used in France, according to a study published Monday that described the organs as a wasted resource that could save lives.

The analysis, published in JAMA Internal Medicine, found that French transplant centers would have transplanted more than 60 percent — about 17,500 kidneys — of the nearly

28,000 deceased donor kidneys discarded in the United States between 2004 and 2014.

Five thousand Americans die each year while awaiting a kidney transplant, and there are about 90,000 currently on waiting lists.

The average age for the average donor was also striking: 39 in the US compared to 56 in France. "They are almost 20 years older on average, it's huge," Alexandre Loupy, the paper's lead author told AFP.

France addressed its own kidney shortage by steadily raising the age threshold for donors for older recipients.

Even though there is a higher risk of failure from older donors, France found that patients receiving these organs lived longer and with a higher quality of life compared to those who remained on dialysis, said Loupy. The US, by contrast, has remained more cautious: discarding about 18 percent of the nearly 160,000 deceased-donor kidneys over the time frame,

about twice as high as the discard rate in France.

According to Loupy, budgetary constraints and performance indicators held US surgeons back from carrying out transplants deemed to be higher risk. "They throw about 3,500 kidneys in the bin every year, which is about the same as the total number we transplant in France."

"A 70-year-old patient does not need a graft that works for 30 years," says Loupy, who hopes the study

will lead the US to soften its policy. In July, the administration of US President Donald Trump signed an executive order to improve kidney care and double the number of transplants by 2030.

Pakistan, China sign agreement to boost bilateral defence cooperation

The agreement to enhance bilateral defence cooperation was signed during Vice Chairman Central Military Commission (CMC) General Xu Qiliang's visit to Pakistan's army headquarters in Rawalpindi with a high level delegation.

signed for enhancement of defence cooperation and capacity building of Pakistan Army," the Pakistan Army said. General Xu held a one-on-one meeting with Pakistan Army chief General Qamar Javed Bajwa which was followed by the delegation level talks, the Pakistan Army said. They also discussed matters of mutual interest and regional security, as well as avenues to enhance bilateral defence collaboration, the army said.

The visiting dignitary affirmed that China greatly values its time tested relations with Pakistan and is looking forward to further solidify this relation, it added.

They also exchanged views on the "situation in Jammu and Kashmir", it said. Tensions between India and Pakistan spiked after New Delhi abrogated

provisions of Article 370 of the Constitution to withdraw Jammu and Kashmir's special status and bifurcated the State into two Union Territories on August 5.

India has categorically told the international community that the scrapping of Article 370 was an internal matter and also advised Pakistan to accept the reality.

Pakistan and China on Monday signed an agreement to boost the bilateral defence cooperation and capacity building of the Pakistan Army. The agreement was signed during Vice Chairman Central Military Commission (CMC) General Xu Qiliang's visit to Pakistan's army headquarters in Rawalpindi with a high level delegation. "An MoU was

US TV anchor apologizes after comparing black cohost to a gorilla

When a video of a baby gorilla appeared on screen, Housden, who is white, turned to her black co-anchor, Jason Hackett, and said that the ape "kind of looks like you."

A television news anchorwoman in the US apologized on-air after comparing her black colleague to a gorilla, NBC News reported Tuesday.

Alex Housden of KOCO 5 News in Oklahoma City made the remark last Thursday during a segment on an ape whose handler was running the local zoo's Instagram for the day.

When a video of a baby

gorilla appeared on screen, Housden, who is white, turned to her black co-anchor, Jason Hackett, and said that the ape "kind of looks like you," NBC reported. The following day, a tearful Housden apologized to Hackett, saying: "I said something yesterday that was inconsiderate, it was inappropriate, and I hurt people." "I want you all to know from the bottom of my heart, I apologize for what I said. I know it was wrong and I am so sorry."

Hackett accepted her apology, but acknowledged that the words "cut deep for

me." "I want this to be a teachable moment and that lesson here is that words, words matter," he said. "There's no doubt about that." The incident comes amid heightened racial tensions in the US following a series of remarks by Republican President Donald Trump directed at Democratic opposition that have been criticized as racist. The president in July said four Democratic lawmakers of color should "go back" to where they came from, then later called Baltimore, a majority-black city, a "dangerous & filthy place."

ABS
ADVANTAGE
BUSINESS
SERVICES

Ankit Kejriwal
Business Consultant

Corporation Setup

Individual & Corporation Taxes

Business Insurance

Business License & Permits

Immigration & Divorce

Audits

Non Profit Setup

Settle IRS & State Debt
(Offer In Compromise)

Individual Tax Identification Number (ITIN)
(We do in-house passport attestation)

advantage.kay@gmail.com
88-45 164th street
Jamaica NY 11432

718.530.5093
917.774.4659

'Kashmir internal issue, Imran Khan's rhetoric ridiculous': US lawmaker

"Kashmir is an internal matter for India's democracy and Pakistan Prime Minister Imran Khan needs to cool his heated rhetoric and not escalate to a war or conflict," Congressman Khanna told members of the Indian-American community during an interaction in Fremont, California recently.

Asserting that Kashmir is an internal issue for India, Indian-American lawmaker Ro Khanna who recently joined the Pakistani Congressional Caucus has said that Pakistan Prime Minister Imran Khan needs to cool his heated rhetoric.

"Kashmir is an internal matter for India's democracy and Pakistan Prime Minister

Imran Khan needs to cool his heated rhetoric and not escalate to a war or conflict," Congressman Khanna told members of the Indian-American community during an interaction in Fremont, California recently.

"Imran Khan's rhetoric of war with India is absolutely ridiculous," Khanna, the two-term Democratic

Congressman representing Silicon Valley in the US House of Representatives, was quoted as saying by local India Post in its latest weekly edition. During the interaction, the Kashmiri-American community appreciated his support in democratic resolution of the conflict and upliftment of communities from poverty and terror.

Meanwhile, in a tweet earlier this week, Congresswoman Ilhan Abdullahi Omar expressed her concerns over alleged human rights violations in the Kashmir Valley. She urged for an immediate restoration of communication, respect for human rights, democratic norms, and religious freedom and de-escalation.

Donald Trump praises 'great' Boris Johnson after UK parliament suspension

President Donald Trump on Wednesday praised "great" British Prime Minister Boris

Corbyn to seek a no-confidence vote against Johnson. "Especially in light of the fact

Johnson after his controversial move to suspend parliament.

Trump said the suspension -- which critics call a deliberate attempt to stymie democratic opposition to Brexit -- will make it "very hard" for Labour Party leader Jeremy

that Boris is exactly what the U.K. has been looking for, & will prove to be 'a great one!' Love U.K.," Trump tweeted.

Johnson announced the usually shorter suspension of parliament would be extended until October 14 -- just two weeks before Britain is set to leave the EU -- enraging anti-Brexit MPs. MPs will return to London later than in recent years, giving pro-EU lawmakers less time than expected to thwart Johnson's

Brexit plans before Britain is due to leave the European Union on October 31. Trump is Johnson's highest-profile foreign backer and he has encouraged Brexit with promises of a major bilateral trade deal, as well as repeatedly praising the new British premier's personal qualities. They most recently met at the G7 summit in France this weekend, where Trump said Johnson is the "right man" for concluding the exit from the European Union.

Anmol Hi-Tech Shoes

Advertisement for Anmol Hi-Tech Shoes. The main image shows a pair of red and gold high-heeled shoes with intricate detailing. Below it are several smaller images showing different styles of women's shoes, including flats, loafers, and sandals, in various colors and designs.

Near Civil Hospital, Tanda
 97796-64581, 62806-22259

Advertisement for Desi Deli Indian Restaurant. The top image shows a bowl of chicken tikka masala with a dollop of white cream and a garnish of green herbs. Below the image is the restaurant's logo and name. The text lists various dishes and services offered.

DESI DELI INDIAN RESTAURANT

Free Delivery Authentic Dishes Catering Service

Punjabi Parantha, Punjabi Curry, Puri Choley
 Cholaa Bhutara, Kati Roll, Chicken Tikka Masala
 Chicken Karahi, Karhi Pakora

Special Thali \$10:99
Need Tandoori chef

Telephone: +1 212 399 9007, 917-535-1010
 Fax : +1 212 399 9008, E-mail: info@desideli.com
 724 10th Avenue Between 49th & 50th Street New York, NY 10019
www.desideli.com

ਧਰਮ, ਵਿਰਸਾ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂ ਹਨ? ਉਠਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ੀ ਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਧਾਰਮਿਕ, ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ-ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਨਾ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਡੂੰਘਾਈਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਵੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤਾਂ ਡੂੰਘਾ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹਦਾਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਜਾਣਿਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟ ਉਠਣਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਕੀ ਹੈ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਉਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਹਨ, ਉਹ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨ। ਭਾਵ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਹਨ, ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਉਤਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟ ਦਾ ਸਹੀ ਉਤਰ ਨਾ ਕਦੇ ਸਮਝ ਸਕੇ ਤੇ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਕਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੁਦ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਧਰਾਤਲ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਬਹਿਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਸਲ, ਧਰਮ ਤੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਰਕ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਨਿਗੂਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਂਗ ਸਿੱਖ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਕਿਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖ-ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਆਰੀਆ ਨਸਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਖਤਰੀ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜਾਤਾਂ ਤੇ ਰਸਮਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਾਜਕ ਨੇੜਤਾ ਤੇ ਰੋਟੀ-ਬੋਟੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮੱਧ-ਕਾਲ ਦੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਨ, ਜੋ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ

ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦੂਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਕਈ ਤਰੁਟੀਆਂ ਸੋਧ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਚਲਾਇਆ, ਜੋ ਭਾਵ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਸੁਧਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਓਹੀ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਈਸ਼ਵਰ, ਭਗਤੀ, ਆਤਮਾ, ਆਵਾਗਮਣ, ਪੁਨਰ-ਜਨਮ, ਮੁਕਤੀ, ਨਰਕ, ਸੁਰਗ, ਪਾਪ ਪੁੰਨ, ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਵਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਕਈ ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਫਿਰਕੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਲਦੇ ਆਪਣੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ। ਜਿਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇਖ ਲਓ, ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੀ ਦਲੀਲ ਹੈ?

ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਧਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਪਖੰਡ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਜੋਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਦੋਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਰਗੁ-ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਬਾਣੀ ਰਚੀ, ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਧਾਂ-ਸਾਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ

ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੀਹ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਦੂਜੇ ਨੌਂ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਕਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਲਿਪੀ, ਵੱਖ ਬਾਣੀ, ਵੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਵੱਖ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ, ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ, ਵੱਖ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ, ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਵੱਖ ਰਗੁ-ਰੀਤਾਂ, ਵੱਖ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ, ਵੱਖ ਦਿੱਖ, ਵੱਖ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿੰਘ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗੰਗਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨੂੰ ਪਵਿਤਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਅਸਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੀ ਥਾਂ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤੇਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਰਾਧਾਂ, ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ-ਦੋਵੇਂ ਪੁਰਾਤਨ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇਸ ਸੋਚ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੰਪਰਦਾਇਕਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਪਰਦਾਈ ਹਿੰਦੂ ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਹਥਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਹਾ ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗਤੀਰੋਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਰਗੁ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਪਖੰਡਮਈ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪੱਕੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਨਿਖੇਧੀ ਸੁਣ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੁੱਤਵ ਵਾਲਾ ਖਿੱਤਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਠਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਰਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸਮਾਨ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਜਾਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧਾਤਮਕ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੋਠ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕਵਾਦ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਈ ਸਮਝਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਸਿੱਖ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਣ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਣ ਪਿੱਛੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਹਿਰੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀ ਤੇ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਮਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੀ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੁੱਤਵ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇ ਤੇ ਵਿਰੋਧਾਤਮਕ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਘਾਰ ਚਲਦਾ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਤਰ ਕਰਤਾ ਧਰਤੀ ਸ਼ਾਮ, ਦਾਮ, ਦੰਡ, ਭੇਦ ਆਦਿਕ ਰਣ-ਨੀਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪੁੰਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੈਨ ਤੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲਪ-ਸੰਖਿਅਕ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ ਇਸ ਵਿਜੋਗ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ ਇਕ ਭਟਕਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਚਾਨਣ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੂਲ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦਾ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਜਾਰੀ-ਕ੍ਰਿਤ ਤਰਜਮਾ ਜਾਂ ਉਲਥਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੂੜ੍ਹ-ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ, ਉਹ ਵੀ ਸਟੀਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸਟੀਕ ਲਿਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਵੇਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਵਿਚਲਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੀ ਲਿਖ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋਲ ਲੇਖੇ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਲਾਭ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਣੀ ਪਾਠ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਤ ਪੂਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ ਕਰੀਬ ਉਸੇ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ ਇਸ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਭਟਕਣ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਹੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਅੱਜ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਲਈਆਂ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖੌਤੀ ਸੌਮਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਿਕਲ ਆਵੇਗਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਠੀਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਸਭ ਦਾਈਏ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਸਿੱਧੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਕੋਈ ਇਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਧਰਮ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਰਨਗੇ। ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਸਨ।

ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਓ
ਫੋਨ: 408-634-2310

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਜੇਵਡ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ
GURDWARA BABA MAKHAN SHAH LUBANA NY 113-10, 101 AVE. RICHMOND HILL - NEW YORK

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ

ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ

1 ਸਤੰਬਰ 2019 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਸਦਕਾ ਬੜੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਣਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ : ਆਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ 30 ਅਗਸਤ 2019 ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ
 : ਸਮਾਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ 1 ਸਤੰਬਰ 2019 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ
 ਉਪਰੰਤ ਬਾਦ ਦੁਪਹਿਰ 3:00 ਵਜੇ ਤਕ ਦਿਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ।

ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ

ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਲੜਵਾਲ ।
 ਭਾਈ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਮਦਾਸ ।

ਢਾਡੀ ਜਥਾ

ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਡਾਨਾ

ਕਥਾਵਾਚਕ

* ਗਿਆਨੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ।
 * ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ।

B.J. PHOTO STUDIO

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

Gurmit Singh Mehmadpur	President	917-225-6703
Jogvinder Singh	Vice President	347-645-0550
Surinder Singh	Vice President	917-226-6245
Himmat Singh Sarpanch	General Secretary	917-553-5036
Daler Singh	General Secretary	917-849-9033
Sukhjinder Singh Rimpy	Vice Secretary	917-578-6004
Dalip Singh Raipur	Cashier	917-660-7241
Gareeb Taneja	Cashier	347-612-8895
Jaswinder Singh	Cashier	917-293-9837
Manjit Singh	Langar Incharge	718-539-4000
Balwinder Singh Kuke	Langar Incharge	646-496-7400
Gurdeep Singh	Building Incharge	347-972-4900
Mohinder Singh	Vice Building Incharge	929-413-8041
Gurmeet Kaur	Education Incharge	212-313-1313
Parminder Kaur	V.Education Incharge	718-414-7708
Jatinder Kaur	P.R.O	917-440-4440
Kulwant Kaur	P.R.O	
Balbir Singh	Advisor	
Harvinder Singh	General Manager	718-709-6106

BOARD OF TRUST

Satnam Singh	(Chairman)	917-302-9488
Balwinder Kaur	(Vice Chairman)	917-687-3701
Kulwant Singh	(Vice Chairman)	718-306-7779
Gurbachan Kaur	(Board of Trust Secretary)	917-641-5415
Ragbir Singh	(Senior)	646-441-7482
Gurdev Singh	(Senior)	646-739-8783
Jaspreet Singh	(Senior)	929-365-8028
Akal Singh	(Senior)	516-244-3081
Rashpal Singh	(Senior)	917-855-5401
Jagat Singh	(Senior)	646-318-6759
Lakhwinder Singh	(Junior)	
Malkit Singh	(Junior)	917-913-3582
Kuldeep Singh Begowal	(Junior)	347-345-8537
Gujinder Singh	(Junior)	347-706-5659
Gagandeep Singh	(Junior)	917-608-6500
Surinder Singh	(Junior)	347-261-0916
Prabhjot Kaur	(Junior)	

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਹਿਤ
ਹਾਜਰੀ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ ।

Dilbag Singh	Mahinder Singh Harry
Gurmit Singh Bhulath	Prabhjot Singh Rocky
Harjit Singh	Binda Begowal
Daljit Singh	Makkeet Singh
Jaswinder Singh	Makkeet Singh Nasta
Sandeep Singh Gippy	Paramjit Singh
Jaspal Singh Satta	Harmander Singh
Gurnam Singh	Balwinder Singh
Surinder Singh	Gulzar Singh
Sukhdev Singh	Manjinder Singh
Navdeep Singh	Micky
Prince	Sethi
Karamjeet S. Phatnura	Tarsoem S. Phatnura
Jasbir S. Billo	Sukhjinder S. Rimpy

ਮਾਸਟਰ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ, ਸ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿਲਸੀਆ	ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ
ਸ. ਚਿਮਤ ਸਿੰਘ ਸਭਾਮੁ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ	ਸ. ਅਮਰਿਕ ਸਿੰਘ
ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ
ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ (ਚਾਦੂਰੀ)	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ
ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ (ਚਾਦੂਰੀ)	ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ
ਮਾਸਟਰ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸ. ਅਮਰਿਕ ਸਿੰਘ
ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ
ਸ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿਲਸੀਆ	ਸ. ਚਾਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਦੂਰਾ

Ex Chairmans	Balwinder Singh Subhanpur
	Sukhjinder Singh Subhanpur
	Baldev Singh Gillran
ਗਿਆਨੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ	ਭਾਈ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਗੁੱਥੀ
ਭਾਈ ਲਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੁੱਥੀ	ਭਾਈ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ
ਭਾਈ ਚਾਚਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ	ਭਾਈ ਚਾਚਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ
ਭਾਈ ਚਾਚਾ ਸਿੰਘ (ਲੀਡਰ)	ਭਾਈ ਚਾਚਾ ਸਿੰਘ (ਲੀਡਰ)
ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਗੁੱਥੀ)	ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਗੁੱਥੀ)

ਫੋਨ ਨੰਬਰ: 718 805 6941 - 718 805 7400
www.gurdwarababamakhanshahlubanany.com

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹਨ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ

ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ ਪਰ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅਜਿਹਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕ ਖਿੱਤੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ 162 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਕੇ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵੇਕਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੂਲ-ਨਿਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਰਗ ਸਿਕਲੀਗਰ-ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤ-ਭੂਮੀ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ ਪਰ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਗਿਣਤੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਵੇਂ 2.50 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਂਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕੋਈ 10-12 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੀ ਗਰਦਾਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕਲੀਗਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਨਾਲ ਯਾਦ ਵੀ ਹਨ। ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਰਗ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਕੀਦਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰਹ-ਰੀਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਭੁੱਲੇ-ਵਿਸਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਮੁੱਖ-ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਬੇਜੋੜ ਨਾਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ- 'ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਕਲੀਗਰ ਭਾਈਚਾਰਕ ਕਬੀਲਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਈ ਕਿੱਸੇ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਲੋਕੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜੇ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨਾ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਵੱਜੋ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਹਾਸਿਕ ਲੇਖਣੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਸਤਰ ਬਣਾਉਣ, ਮੁਹੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸ਼ਸਤਰ

ਨੂੰ ਪੈਰ ਹੇਠ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਅਨਾੜੀ ਸੇਵਕ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰ ਹੇਠ ਦਬਾਉਣਾ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਸੀਸ 'ਤੇ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਾਹਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਧਰ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਜਦ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਆਸ, ਮੈਦਾਨ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਜੂਝਣ ਵੇਲੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਸਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰੀਗਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਸ਼ਸਤਰ ਤਿਆਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਗੇ? ਸੋ ਭਾਈ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਸ਼ਸਤਰ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਮਾਫ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨੇ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਅੱਤ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੋਏ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਲਿਆ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੜ ਗਿਆ। ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਵਜੋਂ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਘੱਟ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਕਲੀਗਰ ਤਾਂ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉਚਾ ਚੁੱਕਣ

ਲਈ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਯਤਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਆਰੰਭੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਘਰੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੇਖ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਛੱਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੀ ਤੱਕ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਏਨੀ ਖਰਾਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਤਨ ਨਿਗੂਣੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਅਤੇ ਪਛੜੇਵਾਂ ਵਿਆਪਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਕ, ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪੱਛੜਿਆ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਾਮਿਸਾਲ ਹੁਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲੇ ਵਿਸਰੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕੀਂ ਵੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜੁੜਕੇ ਪੰਥ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਵਰਗ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਭਾਸਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਲੋਕੀਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਿਆਰੀ ਸਕੂਲੀ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੁਨਰਮੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਰ-ਦਰ ਦੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਿਕਲੀਗਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਵੀਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਗੈਰ-ਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਲਖਾਇਕ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦਾ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਨ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸਿਕਲੀਗਰ-ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਉਣ। ਐਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ ਤਾਂ ਉਚਾ ਉਠੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ

ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿੱਖ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਸੰਗਮਰਮਰ ਲਗਾਉਣਾ, ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ, ਲਤਾੜਿਆਂ, ਗਰੀਬ-ਗੁਰਬਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਵੀ ਹਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭੁੱਲੀਆਂ-ਵਿੱਸਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਤਨਾਮੀਏ, ਜੋਹਰੀ, ਅਗੇਰੀ ਸਿੱਖ, ਸਿੰਧੀ ਸਿੱਖ, ਨਿਰਮਲੇ, ਬਾਜ਼ੀਗਰ, ਸਾਂਸੀ ਆਦਿ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸੰਜੀਦਾ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਫੁੱਲਵਾੜੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਰੋਈ ਮਹਿਕ ਵੰਡ ਸਕੇ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ
9876785672

ਕਵਿ ਕਿਆਰੀ

NO ONE KNOWS BETTER THAN ME

No one knows better than me how history's compromised
Just open a history text
Glaring proof that I don't lie

No one knows better than me how the world turns upside down
Its actually quite simple
as long as I am around

No one knows better than me how to play this crafty game
Create a situation
divert ensuing blame

No one knows better than me how mistakes can multiply
Avalanche of disaster
starting with one single lie

No one knows better than me where the truth can be found
After all, I dug the hole
buried it in the ground

No one knows better than me how to make you sad and cry
Product of circumstances
in elaborate disguise

No one knows better than me how to throw dirt in your eyes
In the time of deep distress
your troubles I multiply

No one knows better than me distance from me is a farce
I'll simply patiently wait
you'll seek me in due course

No one knows better than me How I can hasten your fall
Whenever you're in a bind
I am the friend you call

Irresponsibility
one of the names I claim
I was invited by you
Only you are to blame

By Sangeeta Sethi

ਕਵਿਤਾ

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ ਆਪਣਾ ਦੇਸ ਤਾਂ,
ਧਰਨਿਆਂ ਵਾਲਾ ਦੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਧਰਨੇ ਬਿਨ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਹਰ ਥਾਂ ਇਹੀ ਕਲੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਇਥੇ ਕੋਈ ਨਾ ਚੱਲੇ,
ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੀ ਪੱਟੀ ਮੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਨਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾੱਲ ਨਾ ਪੈਂਦੀ,
ਹਰ ਥਾਂ ਭਾਵੇਂ ਟਰੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਅਪੀਲ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਨਾ ਕੋਈ,
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਲੀਆ ਮੋਟ ਹੋ ਗਿਆ।
ਜਰਵਾਣੇ ਹਰ ਥਾਂ ਪੈਂਸ ਜਮਾਉਂਦੇ,
ਗਰੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੋਟ ਹੋ ਗਿਆ।
ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ,
ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ।
ਨੌਜਵਾਨ ਰੁਜਗਾਰ ਲਈ ਘੁੰਮਦਾ,
ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰਦੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਰਿਸਵਤਯੋਗੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਦਾ,
ਅੱਗਿਓਂ ਅੱਗੇ ਰੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੁਣ,
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਪੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਜੰਤਾ ਦੇ ਰਾਖੇ ਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਵੀ,
ਲੱਗੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਭੇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਸੇਫ ਨਾ,
ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੈਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਡੱਕਾ ਭੰਨਣ,
ਕਰਾਉਣਾ ਕੰਮ ਫਰਮਾਇਸ ਹੋ ਗਿਆ।
ਦੱਦਾਹੂਰੀਆ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ,
ਸੋਚ ਸੋਚ ਦਿਲ ਠੋਸ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਸਵੀਰ ਸਰਮਾਂ ਦੱਦਾਹੂਰ
95691 49556

ਅਜ਼ਾਦੀ

ਇਹ ਕਾਲੀ ਅਜ਼ਾਦੀ.. ਨੂੰ ਕੀ ਕਰੀਏ...
ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਕਰਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਕਰਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਇਹ ਚੋਧਰ ਦੇ ਭੁਖੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ,
ਇਹ ਚਿਟੇ ਦੇ ਸਬਰ ਵਿਛਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਇਹ ਗਲ ਵਿਚ ਜਲਦੇ ਟਾਇਰ ਪਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਇਹ ਝੂਠੇ ਪਰਪੰਚ.. ਲੜਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਸੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਲੀ ਚੜਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਇਹ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਕਰਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਸੱਤਾ ਦੇ ਲਾਲਚੀ.. ਦਲਾਲਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਇਹ ਕਚਿਰੀਆਂ ਦੇ ਜੰਜੀਰ.. ਪ੍ਰਭੂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੰਡੀ ਦਾ ਰੂਪ, ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਖ ਚ ਮਰਵਾਉਂਦੀ.. ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਪ.. ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਪੁਲਸ ਕੋਲੋਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਬਣਵਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਇਹ ਬੇਦਰਦ ਅਜ਼ਾਦੀ.. ਬੇਗ਼ੈਰਤ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ.. ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਅਜ਼ਾਦੀ...
ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ.. ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਰੋਟੀ ਲਈ.. ਜਵਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭੇਜਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ..
ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਫਿਰ ਤੋਕਰਵਾਉਂਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ
ਹੋ ਅਜ਼ਾਦੀ.. ਜੇ ਤੂੰ.. ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ... ?
ਜ਼ਰੂਰ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ.. ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾ.. ਹੁੰਦੀ..
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬੱਲੇ.. ਹੁੰਦੀ ਸਭਿਅਕ ਅਜ਼ਾਦੀ..

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ

ਇੱਕ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਬੱਲੇ

ਬੈਠਾ ਸੱਥ 'ਚ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵੇ
ਜਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਿਆ
ਲੰਘਿਆ, ਕਾਫਲਾ ਏਥੋਂ ਦੀ ਜਾਵੇ
ਫਿਰ ਆਣ ਲੁਟੇਰਿਆ ਨੇ
ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਰ ਕੋਰ ਕੇ ਸੀ ਜੱਟੀਆਂ
ਐਨਾਂ ਕੁਰਲਾਹਟ ਪਿਆ
ਰੋਟੀਆਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਪੱਕੀਆਂ

ਫਿਰ ਮੁੰਡਿਉ ਸੰਨ ਚੁਰਾਸੀ ਦਾ
ਦਿਨ ਅੱਜ ਵੀ ਆਣ ਡਰਾਵੇ
ਬਣ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਇੰਦਰਾ
ਆਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹਵੇ
ਬਦਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ
ਭੰਨੀਆਂ ਜਾਹ ਦਰਾਂ ਦੀਆ ਫੱਟੀਆਂ
ਐਨਾਂ ਕੁਰਲਾਹਟ ਪਿਆ
ਰੋਟੀਆਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਪੱਕੀਆਂ

ਫਿਰ ਇਕ ਦੋ ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਵੰਬਰ ਦੀ
ਕੀ ਗੱਲ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਦੱਸਾਂ
ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮਾਰੇ
ਗਲ ਪਾਕੇ ਟਾਇਰ ਸੀ ਸਾੜੇ ਲੱਖਾਂ
ਖੜ੍ਹੇ ਹੱਸਦੇ ਰਹੇ ਜ਼ਾਲਮ
ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਥੀਆਂ
ਐਨਾ ਕੁਰਲਾਹਟ ਪਿਆ
ਰੋਟੀਆਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਪੱਕੀਆਂ

ਆਉ ਕਰੀਏ ਅਰਦਾਸਾਂ ਉਇ
ਦਿਨ ਮਾੜੇ ਫੋਰ ਨਾ ਆਵਣ
ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਇ
ਰਲ ਵਾਂਗ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਵਣ
ਪਿਛੇ ਨਿੰਦਰਾ ਮਾਰ ਨਿਗ੍ਰਾ
ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਸੀ ਕੀਮਤਾ ਖੱਟੀਆਂ
ਰੋਟੀਆਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਪੱਕੀਆਂ
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਬਲਕਾਰੇ ਲੋਕ

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਤੇ ਤੁਰ ਪੈਣ ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਅੱਗੇ ਹਾਰਨ ਨਾ ਬਲਕਾਰੇ ਲੋਕ।
ਭੁੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਬੇੜੀ ਪੁੱਜ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰਲੋ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ,
ਜਦੋਂ ਭੁੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਸਹਾਰੇ ਲੋਕ।
ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਤੁਰੇ ਨੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ,
ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਕਰ ਬੈਠ ਗਏ ਨੇ ਬੱਕੇ, ਹਾਰੇ ਲੋਕ।
ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅੱਗ ਜੰਗ ਦੀ ਨਾ ਫੈਲਾਉ ਚਾਰੇ, ਪਾਸੇ,
ਨੇਤਾਉ, ਅਮਨ ਚਾਹੁਣ, ਅਮਨਾਂ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਲੋਕ।
ਜ਼ਰਾ ਕੰਨ ਧਰ ਕੇ ਸੁਣੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ,
ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲਾ ਰਹੇ ਨੇ ਨਾਅਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ।
ਫੁੱਟ ਪਾਥਾਂ ਤੇ ਗਾਤਾਂ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ,
ਵੰਡ ਰਹੇ ਨੇ ਪਿਆਰ, ਪਿਆਰਾਂ ਦੇ ਫੁਆਰੇ ਲੋਕ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਲੂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜੁੱਗ ਹੁਣ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ,
ਜਾਨਣ ਲੱਗ ਪਏ ਨੇ ਹੱਕ ਹੱਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲੋਕ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ ਕਰਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਯਾਰੇ,
ਜਦੋਂ ਪੁੰਚ ਗਏ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਰੂਹ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਲੋਕ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸ.ਭ.ਸ ਨਗਰ 9915803554

“ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿ ਹੋੜ”

ਹੋ ਮਾਂ ਬੋਲੀ; ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾਰਾਂ, ਤੇ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰਾਂ ਨੇ; “ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਗਿੱਟੇ ਭੰਨ੍ਹਾਂ; ਚੁੰਮਾਂ ਪੈਰ ਪਰਾਇਆਂ ਦੇ” ਇਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ, ਅੱਜ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਤੀ ਉਤਾਰ ਲਈ ਹੈ, ਤੇ ਇਸਦੇ ਅਰਥਾਂ ‘ਤੇ; ਠੋਕ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੇ, ਬਹੁਤ ਅਹਿਦ ਲਏ ਨੇ, ਸੜਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਨਿੱਕਲੇ ਨੇ, ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਵੀ ਰੋਕੀ ਹੈ, ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਭੀੜ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਤਾਂ “ਭੀੜ” ਜੁੜੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਾ-ਮਾਮੀ,	ਚਾਚਾ-ਚਾਚੀ, ਤਾਇਆ-ਤਾਈ, ਭੂਆ-ਭੱਫੜ, ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਅੱਜਕਲ “ਅੱਕਲ-ਆਂਟੀ”, ਦੀ ਪੀਪਣੀ ਨਾਲ ਵੈਣ ਪੈਂਦੇ, ਜ਼ਿਆਦੇ ਸੁਰੀਲੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ। ਪਿੱਚੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪ ਲੁਟਰੇ ਦੇ ਖੰਜਰ ਨੇ, ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਲਾਸ਼ ‘ਤੇ ਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਪਰਚੀ, “ਭੈਡ” ਨਾਂ ਦੀ, ਬੜ੍ਹਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹਾਸੀਆ ਬਣਾ ਕੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਜ਼ਤ ਲਈ, ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸ਼ਬਦ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੜਾਂਦ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ, ਅਸੱਭਿਅਕ ਹੈ ਅੱਜਕਲ੍ਹ, ਪਰ “ਪੈਂਟੀ” ਸ਼ਬਦ ਤੇ,	ਨੱਕ ਨਹੀਂ ਝੜਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਹੈ। “ਆਈਲਟਸ” ਤੇ “ਟੈਫਲਜ਼” ਦੇ ਝਟਪਟੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ‘ਚ, ਖੰਭ ਖੁਰਾ ਕੇ, ਰੁੰਡ-ਮਰੁੰਡ ਹੋਇਆ, ਬੈਂਡਾਂ ਦਾ ਤਮਗਾ, ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ, ਅਸੀਂ ਹੋੜ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ, ਸੱਭਿਅਕ ਅਖਵਾਉਣ ਦਾ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤੋੜ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਸੋਟੇ ਦੀ ਥਾਂ “ਸਟਿਕ” ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾਂ
--	--	--

ਕਲ੍ਹ ਕੋਈ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ

ਕਲ੍ਹ ਕੋਈ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਯਾਰਾ ਜਰੂਰ ਤੈਨੂੰ,
ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਭੁੱਲਿਆ ਲਗਦਾ ਆਪਣਾ ਕਸੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਪੀ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੈਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਣ ਆਪਣੇ ਵੀ,
ਦੱਸੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਇਹ ਸਰੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ,
ਕੀ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ਭਲਾ ਮੈਨੂੰ ਐਵੇਂ ਘੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਇਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸਹਾਰਾ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ‘ਚ ਸਭ ਨੂੰ,
ਨਾ ਲੱਗੇ ਚੰਗੀ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਖਜੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਦਿਸਿਆ ਨਾ ਤੂੰ ਕਦੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅਰਸ਼ ਉੱਤੇ,
ਏਸੇ ਲਈ ਸਮਝਦਾ ਮੈਂ ਚੰਨ ਬੇਨੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਜਦ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਨਾ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰੀਏ,
ਦੇਵੇਗਾ ਡੋਬ ਪਰ ਮਾਇਆ ਦਾ ਗਰੂਰ ਤੈਨੂੰ।
ਤੇਰੀ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੈਣਾ ਮਾਨਾ,
ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਕਰਨਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੈਨੂੰ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਲੀਡਰ

ਲੀਡਰ ਬਣਨਾ ਹੈ ਤੋਂ ਹਮੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ
ਮਗਰ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਤੋਂ ਹਮੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਗੀ
ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੱਖ ਖਿਚਵਾਓ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ
ਮਗਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨਾ ਬਣਾਈ ਤੋਂ ਹਮੇ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ

ਲੀਡਰ ਵੋਹ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣੇ,
ਲੀਡਰ ਵੋਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਬਣੇ
ਸਮਾਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅੱਜਲੀਡਰਾਂ ਦਾ
ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਤੋਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ

ਗਿੱਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਛੱਡ ਦਿਓ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਈ
ਆ ਜਾਓ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਈਏ
ਫੇਰ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਈ
ਨਹੁੰਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਸ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਆਪਾਂ ਕਿਉਂ ਅੱਡ ਹੋਈਏ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਦੇ ਲਈ

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਸੂਹਾ
718-207-6496

ਗਜ਼ਲ

ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਤੈਅ ਹੋਈ
ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਤੈਅ ਹੋਈ
ਦੂਰੀ ਨਾ ਇਹ ਰੂਹਾਨੀ ਏ
ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੈਦ ਮੇਰੇ

ਤੇਰੀ ਪਲ - ਪਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਏ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਅੰਬਰ ਤੇ ਮੈਂ ਜਮੀਨ
ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ
ਵਿਛ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਫੁੱਲ ਬਣ ਕੇ
ਕੰਡਾ ਨਾ ਤੇਰੇ ਚੁਭਣ ਦਿਆਂ.....

ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਤੈਅ ਹੋਈ
ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਏਨੀ ਸੀ
ਨਾ ਪੜ੍ਹ ਸਕਿਆ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਿਆ
ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ‘ਚ ਚਤੁਰਾਈ ਏਨੀ ਸੀ
ਤੂੰ ਪਰਖੋਂ ਦਿਲ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ
ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਦਵਾਈ ਤੂੰ ਹੀ ਸੀ....

ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਤੈਅ ਹੋਈ
ਤੇਰੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਫਰਸ਼ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ
ਅਕਸ ਤੇਰੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਛੱਡਦੇ ਨੇ
ਪੜਕਦਾ ਸੀ ਦਿਲ ਜਿਥੇ
ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਕਬਜਾ ਕਰ ਗਏ ਨੇ.....

ਬੇਵਫਾਈ ਤੇਰੀ ਮੇਰੇ
ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣੀ
ਤੂੰ ਹਸਦੀ ਰਹੀ ਸਾਨੂੰ ਤੜਪਾ
“ ਪ੍ਰੀਤ “ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮਾਣ ਲਈ
ਵਿੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀਨਾ ਕਾਗਜ ਦਾ
ਤਿੱਖੇ ਵਾਰ ਕਰੇ ਕਲਮ ਦੀ ਧਾਰ
ਖੂਨ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦਾ
ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੱਲੇ ਚਾਲ
ਪ੍ਰੀਤ ਰਾਮਗੜੀਆ
ਮੋਬਾਇਲ : +918427174139

ਗਜ਼ਲ

ਨਿੱਤ ਆਉਂਦਾ ਅੰਦਰ ਭਰ ਭਰ,,
ਓਹੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸੀ ਡਰ,
ਨਾ ਰੁਕਿਆ ਰੋਕਿਆ ਬਹੁਤ ਸੀ,
ਵਕਤ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਾ ਗਿਆ ਦੂਰੀ,
ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨ ਬਚਪਨ ਦੇ,
ਬਾਪੂ ਦੀ ਘੂਰੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਚੂਰੀ
ਖੁੱਲਾ ਜਿਹਾ ਵਿਹੜਾ ਨਿੰਮ ਨਿਸ਼ਾਨੀ,
ਡੱਕਿਆਂ ਦੀ ਭਰੀ, ਨੀਵੀਂ ਝਲਾਨੀ,
ਓਹ ਖੁਰਲੀ, ਨਲਕਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਤਰੇ
ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਹਾਸੀ ਅੰਦਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀ
ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨ ਬਚਪਨ ਦੇ,
ਬਾਪੂ ਦੀ ਘੂਰੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਚੂਰੀ,
ਲਿਖ ਕੇ ਪੰਚ ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਫੱਟੀ ਤੋਂ,
ਬਿਨ ਰੁੰਗੇ ਨਾ ਹਿਲਦੇ ਹੱਟੀ ਤੋਂ,
ਭੱਠੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚਾਲੇ ਦਾਣੇ ਭੰਨਾਉਂਦੇ,
ਸਾਫ ਦਿਲ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਗਰੂਰੀ
ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨ ਬਚਪਨ ਦੇ,
ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਘੂਰੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਚੂਰੀ,
ਬੇਫਿਕਰੇ ਸੀ ਸਭ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ,
ਪਛਤਾਵਾ ਕਾਹਲ ਚ ਦਿਨ ਲੰਘਾਲੇ,
ਮੱਖਣਾਂ ਸ਼ੇਰੋਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਓਹੀ,
ਪਰ ਓਹ ਨਾ ਰਹੀ ਮਸਹੂਰੀ,
ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨ ਬਚਪਨ ਦੇ,
ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਘੂਰੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਚੂਰੀ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਗਜ਼ਲ

ਕਿਲ੍ਹੇ ਉਸਰੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ।
ਚਲੇ ਰਾਹ ਲੱਭੀਏ ਹਾਸੀ ਦੇ।
ਇਹ ਜੀਵਨ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਚੱਕਰ ਨੇ ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ।
ਨਾ ਵੈਦਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਦਾਰੂ,
ਨਿਮਾਣੀ ਜਿੰਦ ਹਿਰਾਸੀ ਦੇ।
ਨਾ ਰੂਹ ਨੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ,
ਬੜੇ ਨੇ ਰਾਹ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ।
ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਘੇਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ,
ਜਦੋਂ ਦੁੱਖੜੇ ਕਿਆਸੀ ਦੇ।
ਮੁਕਾ ਦੇ ਰੋਣੇ- ਧੋਣੇ ਸਭ,
ਤੂੰ ਲੱਭ ਲੈ ਰਾਹ ਖਲਾਸੀ ਦੇ।
ਕਦੇ ਇਕ ਬੁੰਦ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ,
ਪਵੇ ਮੂੰਹ ਜਾਨ ਪਿਆਸੀ ਦੇ।
ਸਦਾ ਹੱਥ ਮਿਹਰ ਦਾ ਰੱਖੀ,
ਐ ਦਾਤਾ ! ਸਿਰ ‘ਤੇ ਦਾਸੀ ਦੇ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਫਗਵਾੜਾ
94171-35083

ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਪਹਿਚਾਣੀਏ

ਆਏ ਦਿਨ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਧਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਮੇਤ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਰਹੱਸਮਈ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰੋਚਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ 9 ਨਵੇਂ ਗ੍ਰਹਿ (ਪਲੈਨੇਟ) ਲੱਭੇ ਹਨ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ 'ਮਨ ਖੋਜ ਮਾਰਗੁ'। ਭਾਵ ਇਹ ਮਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇੱਕ

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ

ਜੋ ਖੋਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਚੰਨ ਉੱਤੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਤਿਆਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਜੋ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਘਰ ਹੈ, ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀਆਂ ਲੱਭਣ, ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ, ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ 2.8

ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੌਖਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ (ਘਾਟ), ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ, ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਬੇਰੋਕ ਹੋ ਰਹੀ ਕਟਾਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣਯੋਗ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਂਹ ਭੁੱਲਣਯੋਗ ਬਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸਾਜੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਮੁਕੰਮਲ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਣਮੁੱਲੇ ਸੌਖੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ

ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹੈ ਖੋਜਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ, ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਵੀਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤੀ ਬਾਣੀ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, 'ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੇ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ'। ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥ (ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ)

ਕੁੱਲ 9.4 ਫੀਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੌਖਿਆਂ ਅਤੇ 7 ਫੀਸਦੀ ਜੀਵ ਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਦੇਸ਼, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੁੱਲ 9.4 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਆਬਾਦੀ ਘਣਤਾ 245 ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਸਿਰਫ 9.4 ਫੀਸਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਸੜਕੀ ਵਿਕਾਸ, ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਸਮੇਤ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵਾਹਨਾਂ/ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਧੂੰਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੇ ਮਘੋਰੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਹਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਜਨ ਜੀਵਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਜਾਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਜ਼ਰਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ

ਗੋਲਾਰਡ ਨੈਲਸਨ ਨੇ ਵਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜੇਹਾਦ 1962 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਨ ਐਫ.ਕੈਨੇਡੀ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਅਜੇ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਾਜਸੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕੁੱਝ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਨ ਐਫ.ਕੈਨੇਡੀ ਅਤੇ ਗੋਲਾਰਡ ਨੈਲਸਨ ਦਾ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਗੋਲਾਰਡ ਨੈਲਸਨ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ 1964 ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ 'ਧਰਤ ਦਿਵਸ' ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 22 ਅਪਰੈਲ 1970 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਲੋਕਰਾਜੀ ਦਿਹਾੜਾ ਬਣਿਆ ਜੋ 1973 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਦਾਂ ਤੋੜ ਕੇ, ਇਕੱਠੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਫਿਰ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ

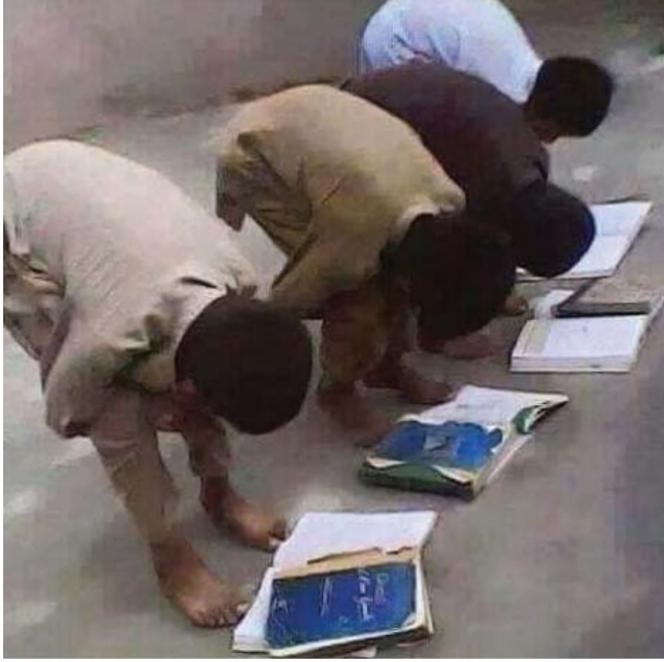
ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹੋਵੇ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਪਾਣੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਨੁਕਤਿਆਂ ਜਿਵੇਂ: ਫਾਲਤੂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਵਿੱਚਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਈਧਨ ਦੀ ਖਪਤ ਘੱਟ ਕਰਨ। ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਚੈੱਕ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੜੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਲਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਆਪਣਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟਾਈ ਜਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ/ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਨਾਲੋਂ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਰਾਲੀ/ਨਾੜ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਂਭ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸਦਵਰਤੋਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕੂ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਵੇ। ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧਾ ਪਾਈਪ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੁਆਈ ਨਾਲੋਂ, ਗਿੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧੁਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਹੋਏ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਹੋਣੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਛੋਟੀ ਵੱਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਤੀ, ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੁੱਧ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂ ਮਿਕਾ ਨਿਭਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਾਜੀ ਹੋਈ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਸਾਜ ਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ: ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪੇ ਆਕਾਸੁ ॥ ਵਿੱਚ ਆਪੇ ਜੰਤ ਉਪਾਇਨੁ ਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਗਿਰਾਸੁ ॥ (ਪੰਨਾ 302) ਰੱਬ ਰਾਖਾ !!

ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਇਉਂ ਮਿਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਸਜਾ ਸਾਨੂੰ...

ਫਿਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸ਼ਾਮਤ ਆ ਜਾਣੀ ਭਾਵ ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ ਤੇ ਓਹ ਸਜਾ ਵੀ ਫੋਟੋ ਵਾਂਗ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀ ਬਾਹਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕੰਨ ਫੜਾ ਦੇਣੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਜੋ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਚੋਂ ਭਗੋੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਓਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕੰਨ ਫੜੇ ਫੜਾਏ ਭਾਵ ਮੁਰਗੇ ਬਣੇ ਬਣਾਇਆਂ ਹੀ ਅੰਗੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਤੇ ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੁਟਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਓਹ ਅਧੂਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਸਜਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਔਖਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਇਜ਼ਤੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਜ਼ਿਆਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਜਾ ਗੁਜ਼ਿਆਰ ਲੜਕੀ ਨੇ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਮਤਲਬ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਡੰਡੇ ਵੱਜਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਪਰ ਦੋਸਤੋ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਸਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਵ ਮਖੌਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਡਰੈਕ ਵਿਚ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿੱਝ ਪਾਕੇ

ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਚੈਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਡਰੈਕ ਦੀ ਡੰਡੀ ਹੀ ਚੁਭੇ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਦੋਸਤੋ ਓਦੋਂ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੇ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਉਲਾਂਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਇਹਦੀ ਚਮੜੀ ਉਧੇੜ ਦਿਓ ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਬੰਦਾ ਬਣਾ ਦੇਣਾ। ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸੀ ਚੁਆਨੀ ਅਠਾਨੀ ਖਰਚਣ ਲਈ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੁਆਨੀ ਅਠਾਨੀ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਰੁਪਈਆਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕੜੇ ਘਰ ਭਾਵ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਤੇ ਆਮ ਬੱਚੇ ਉਸ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਨੀਝ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹਦੇ ਮਾਪੇ ਘਰੋਂ ਅਮੀਰ ਹਨ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਣ ਲਈ ਇਕ ਰੁਪਈਆਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਈ ਈਰਖਾ ਜਾਂ ਸਾੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਹੋਰਾਂ

ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਗ ਮੂਲੀਆਂ ਪਾਲਕ ਵੀ ਲੈਣ ਭੇਜ ਦੇਣਾ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਪੋਸਟ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਮਾਸਟਰਾਂ ਤੇ ਮੈਡਮਾਂ ਭਾਵ ਭੈਣ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੇ ਚਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਬੱਚੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਘੱਟ ਹੀ ਬਣਿਆਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਭਾਵ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੋ ਵੀ ਕੋਈ ਸਰਦਾ ਪੁਜਦਾ ਘਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਓਸੇ ਘਰੋਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਦੋਸਤੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਹੁਣ ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਾਸਟਰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਚਾਹ ਮੰਗਦਾ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਪਿਆਉਂਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਫਤ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਸਟਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਦਲੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਰਾਹੇ ਬਗਾਹੇ ਕੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਸਟਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕੋਈ ਪਾਸ ਹੋਏ ਜਾਂ ਫੇਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਬੱਚਾ ਹੀ

ਮਾਸਟਰਾਂ ਜਾਂ ਮੈਡਮਾਂ ਦੀ ਇਜਤ ਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਓਹ ਗੱਲ ਅਲਹਿਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਐਸੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇਜਤ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋ ਦੋਸਤੋ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਸ ਜਮਾਤਾਂ ਤੇ ਅਜੋਕੀ ਬੀ ਏ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਘੱਟ ਸੀ ਪਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੱਖੋਂ ਖਰਚੇ ਪੱਖੋਂ ਇਜਤ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਪੱਖੋਂ ਓਹ ਵੇਲੇ ਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਗੁਣਾਂ ਚੰਗੇ ਸਨ। ਤਰੱਕੀ ਹੋਣੀ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਢਲਣਾ ਇਹ ਆਪਣੀ ਫਿਤਰਤ ਹੈ ਇਹ ਢਲਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗਣੀ ਹੋ ਵੀ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਓਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਿਹਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

-ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੱਦਾਦੂਰ
95691-49556

ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਕੁ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ ਤੇ ਆਮ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਤੱਪੜਾਂ ਜਾਂ ਪੱਲੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੇ ਸਲੇਟਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣਾ। ਕਲਮ ਦਵਾਤ ਜਾਂ ਡਰੈਕ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੰਕ ਵੀ ਆਮ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਦਵਾਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲੀ ਸਿਆਹੀ ਜਾਂ ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਪਾ ਲੈਣੀ ਤੇ ਓਹ ਪੰਜ ਜਾਂ ਦਸੀ ਭਾਵ ਦਸ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਪੁੜੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਮੱਚੜ ਮਨਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਘਰੀਂ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਾਂ ਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲੇ ਜਾਂਦੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ

ਕੈਨੇਡਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 1930 ਦੇ ਮੰਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਵੀ ਝੰਜੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਬਰਟੀ ਹੰਗਰੀ' (ਤੀਹ ਦਾ ਮੰਦਾ) ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਹੀ ਮੰਦੇ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਸਨ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਥਿੱਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਬਦਲੀ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿੱਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪੀ ਆਰ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਰਵਾਸੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੋਜਨਾ' ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੰਨੇ ਵੀਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਪੜ੍ਹਣ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੀਫਨ ਹਾਰਪਰ ਵਾਲੀ ਕੰਸਰਵੇਟਿਵ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਘੱਟ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੁਣ ਨਾ ਆ ਸਕਿਆ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਗਜ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਆ ਰਹੇ

ਹਨ। ਅੱਜ! ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇੰਨੇ ਪਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੰਮ ਦੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਕੰਮ ਮਿਲ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ +2 ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਆਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿਆਣੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਏਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ। ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਤੁਸੀਂ ਬੇਟਾ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰੋ, ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ, ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ"। ਹੁਣ

ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਏਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਦੀ। ਪਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਾਲੀ ਬੇਸਮੈਂਟ 'ਚ ਚਾਰ ਚਾਰ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਣ 'ਚ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਆ ਕੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਘੁੱਟਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਵੀਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚੋਂ 18 ਕੁੜੀਆਂ

+2 ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 19 ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ 'ਖੂਹ' ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਡਿੱਗਣ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਯੁੰਦਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਜਾਣ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇ ਬਿਨਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜਗਜ਼ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਏਥੇ ਕੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਆਏ ਮਾਪੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਕੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਨਾਲੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚ ਆਪ ਚੁੱਕਣਗੇ ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਠ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਏਥੇ ਆ ਉੱਤਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਘੱਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਭੇਜ ਦੇਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੇਸਮੈਂਟ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਰਿਵਾਜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਫੀਸਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਘਰੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਇਆ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ

(ਕੈਨੇਡਾ ਡਾਇਰੀ)
ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
'ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ'
1-604-751-1113 (ਕੈਨੇਡਾ)

ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਮਾਪੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੀ ਹੈ! ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਤਾਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰ ਮਾਪੇ ਆ ਉੱਤਰਦੇ ਹਨ। ਏਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਮਾਪੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਯਾਤਰੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਕਮਾਈ ਕਰ ਲਿਆਵਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਯਾਤਰੀ ਵਿਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਥੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਏਜੰਟ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਲੱਗ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਕਰਾਂ 'ਚ 'ਧੋਬੀ ਦਾ ਕੁੱਤਾ, ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ' ਵਾਲੀ ਸਥਿੱਤੀ 'ਚ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਜਾਂ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੁਲ੍ਹਾ ਕੁੜਤਾ ਤੇ ਪੁੰਗਵਾਂ ਚਾਦਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚ ਦੀ ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ, ਖੁਲ੍ਹੇ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਪੂਰਬੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਲਿਬਾਸ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 1% ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁਣ ਚਾਟੀ ਵਿੱਚ ਮਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੜਕਦੀ। ਘਰ ਦੇ ਦਹੀਂ ਲੱਸੀ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਦ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋ, ਕੋਈ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਾ ਵੀ ਲੱਸੀ ਨੂੰ ਖੁੰਹ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਕੁੱਜੇ ਵਿੱਚ ਰਿੱਝਦਾ ਸਾਗ, ਦਾਣੇ ਭੁੰਨਣ ਵਾਲੀ ਭੱਠੀ, ਕਮਾਦ ਪੀੜਨ ਵਾਲਾ ਵੇਲਣਾ, ਗੁੜ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੜਾਹੇ ਦਾ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕਮਾਦ ਤੋਂ ਬਿਹਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਗੁੜ-ਸ਼ੱਕਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਵੇਚ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਘਾਰ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਸਤਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਸਾਡੇ ਵੇਲੇ ਬੱਚਿਆਂ (ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ) ਦੇ ਝੋਲੇ ਭਰੀ ਫਿਰੀਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁੱਲੀ ਡੰਡਾ, ਬੰਟੇ, ਲਿਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ, ਲਾਟੂ, ਲੁਕਣ ਮੀਟੀ, ਬਾਂਦਰ ਕਿੱਲਾ, ਸ਼ਟਾਪੂ, ਪਿੱਠੂ ਗਰਮ, ਫੂਹਣ ਛਪਾਈ, ਬੰਟੇ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਖੁੱਤੀ ਤੇ ਗੁੱਲੀ ਡੰਡਾ

ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਰਾਬ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਦੀਆਂ ਤੀਆਂ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਗਾਣਿਆਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਿੱਪਲ-ਬੋਹੜ ਥੱਲੇ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਤਾਂਗਾ ਕਿਤੇ ਵਿਰਲਾ ਟਾਵਾਂ ਹੀ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂਗੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂਗਾ ਸਟੈਂਡ

ਹਨ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ, ਹੱਥ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਕੀਆਂ, ਮਧਾਣੀਆਂ, ਸੇਵੀਆਂ ਵੱਟਣ ਵਾਲੀ ਬਿੱਲੀ, ਕਾੜੂਨੀ, ਚਾਟੀ, ਚੱਕਵੇਂ ਚੁਲ੍ਹੇ, ਨਾਲੇ ਅਤੇ ਖੇਸ ਬੁਣਨ ਵਾਲੀ ਖੱਡੀ, ਕਿੱਲੀਆਂ, ਚਰਖੇ, ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵੇ, ਗੁੜ ਦੀ ਚਾਹ, ਆਟੇ ਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ, ਘਰ ਦਾ ਗੁੜ-ਸ਼ੱਕਰ ਆਦਿ ਵੀ ਗਾਇਬ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਬਸਤਾ ਚਿੱਟੀ ਖਾਦ ਦੀ ਬੋਰੀ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਰੀ ਕਾਲਸ ਵਿੱਚ ਟੌਹਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੰਨੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚੂਪਦਾ, ਕਮਾਦ ਈ ਹੋਣੀ। ਜੱਟ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਭਰੀ ਰੋਹੜੀ ਤੋਂ ਗੰਨੇ ਦਾ "ਜੂਸ" ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਡੰਗਰ ਚਾਰਨ ਲਈ ਚਰਾਂਦਾ ਅਤੇ ਰੋੜਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੜੀ ਵਾਲਾ ਰਾਖਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਾੜ੍ਹੀ-ਸਾਉਣੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਦੋਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਹੀ ਹਰੇਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਦੱਸਦਾ ਸੀ।

ਵੇਲੇ 6 ਵੱਜਣ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਕਮਰੇ ਉਨੇ ਟੀਵੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ 24 ਘੰਟੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਲੋਕ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਟੀਵੀ ਨੂੰ ਚੰਬੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ

ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਣ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮਲਾਈ ਬਰਫ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੁਲਫੀਆਂ ਅਤੇ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਲਾਈ ਬਰਫ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਜਿਹੀ ਕਾਤਰ ਲਾਹ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਦੋਂਦਾ ਤਾਂ ਅਮੁਲ ਦੀ ਪਿਸਤਾ ਕੁਲਫੀ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਬਲਦ ਜਾਂ ਉਠ ਨਹੀਂ ਪਾਲਦਾ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਕਈ ਸੰਦ ਜਿਵੇਂ ਗੱਡੇ, ਹਲ, ਪੰਜਾਲੀਆਂ, ਅਰਲੀ, ਹੱਥ ਤੇ ਡੰਗਰਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟੋਕੇ, ਵੇਲਣੇ, ਵੱਟਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਿੰਦਰੇ, ਤੁੜੀ ਦੇ ਮੁਸਲ, ਫਲ੍ਹੇ, ਤੱਕੜੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਵੱਟੇ, ਆਦਿ ਅਜਾਇਬਘਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ

ਕੁੜੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਤਿੜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਗ ਲਾ ਕੇ ਮੱਖਣ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਸੀ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਮਲਾਈ ਲਾਹ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਧਾਣੀ ਨਾਲ ਰਿੜਕ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਮੱਖਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਲੱਸੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਿੱਤਲ-ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਟੀਲ ਦੇ ਲੈ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਭਾਂਡੇ ਕਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕੇ ਵੀ ਹੁਣ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਮਾਡਰਨ ਫੈਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਜਨਾਨੀਆਂ ਹੁਣ ਘੁੰਡ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀਆਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲੜਕੀ ਵਿਦਾਈ ਵੇਲੇ ਰੋਂਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਈ ਬੋਰੀ ਵਾਲੇ ਬਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਜਾਂ ਬੋਰੀ ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਟ ਨਾਲ ਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਫੂਕਣ ਦੀ ਦੌੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਝ 2-2, 3-3 ਦਿਨ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਕੋਈ ਜੰਝ ਰੱਖਦਾ, ਉਨਾਂ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੱਲੇ ਖੱਲੇ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਰਾਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਈ-ਲਾਗੀ ਹੀ ਸਾਰਾ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਨਾ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਤੇ ਨਾ ਕੈਟਰਿੰਗ ਦਾ। ਜਾਂਝੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਮਿਠਾਈਆਂ, ਮਿੱਠੇ-ਨਮਕੀਨ ਚਾਵਲ, ਮੁਰਗਾ-ਬੱਕਰਾ ਅਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵਧੀਆ ਦਾਣਾ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਰੀਕੇ ਬਰਾਦਰੀ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਘੋੜੀ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਖੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲਾਗੀ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰ ਨਾਨਕਾ ਮੇਲ ਨੂੰ ਮੰਜੀਆਂ 'ਤੇ ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਡੱਕਵਾਂ ਚਾਹ ਦਾ ਗਲਾਸ ਤੇ ਨਾਲ ਮਿੱਠੀ ਖੁੰਦੀ ਅਤੇ ਮੱਠੀਆਂ ਦੇ ਥਾਲ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬਰਾਤੀ ਤਰਲੇ ਕੱਢ ਕੇ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਛੁਹਾਰਾ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਚਾਬੀ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਰਸਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ 5-5 ਲਫ਼ੂ ਤੇ 5-5 ਰੁ. ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਚਾਬੀ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਚਾਬੀ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮਕਾਨ, ਸਿਰਕੀ ਅਤੇ ਕਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਕਾਰਨ ਖੂਹਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੂਹ ਹੈ ਵੀ ਤਾਂ ਕੁੜਾ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ

ਈਮੇਲਾਂ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਕੋਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਲਮ-ਦਵਾਤ, ਫੱਟੀ, ਕੈਦਾ, ਪਹਾੜੇ ਅਤੇ ਸਲੇਟਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਲੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਗੁੱਡੀਆਂ-ਪਟੋਲੇ ਤੇ ਪਿੱਦੇ-ਖੁੰਡੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਚੀਨੀ ਮਾਲ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਚੱਕੀਆਂ ਨੇ ਖਰਾਸ ਅਤੇ ਘਰਾਟ ਖਾ ਲਏ। ਘਰਾਟਾਂ-ਖਰਾਸਾਂ ਦਾ ਆਟਾ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਪੀਸਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਗੁਣਕਾਰੀ ਤੇ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਫੰਡੇ, ਝੰਡ ਕਰਨੀ, ਇਕੱਤਰ ਸੌ, ਬੁਥਾ, ਗੁੱਗੇ ਦੀ ਥੜ੍ਹੀ, ਪੌਲ, ਹੁਰਾ, ਦੇਗ ਦੇਣੀ, ਛਾਹ ਵੇਲਾ, ਲੋਂਢਾ ਵੇਲਾ, ਮੜਾਸਾ, ਮੜ੍ਹਗਾ, ਮਛੋਹਰ, ਲਾਪਰਨਾ, ਤੜਾਗੀ ਆਦਿ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਏਲੀਅਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਗੰਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਕੋਈ ਟੋਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹਾਉਣ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਹੁਣ ਵਿਆਹਾਂ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਬਿਸਤਰੇ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੱਗਾਂ ਰੰਗਣ ਵਾਲੇ ਲਲਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰੈਕਟਰ ਛੜੇ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੱਕੀਆਂ ਫਰਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਹੇ-ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪੋਚਾ ਫੇਰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੁਆਣੀ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਕਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਢ 1970ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੱਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਿਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਘੜੀ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ

ਮੈਸੇਜ ਤੇ ਫਿਰ ਰਹੀ ਸਹੀ ਕਸਰ ਹੁਣ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ, ਕੀ ਬੁੱਢੇ ਕੀ ਬੱਚੇ ਤੇ ਕੀ ਜਵਾਨ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਉਂਗਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਏ ਗਏ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਗਲੀ ਮਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਾਲੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਛੱਡਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਾਲ ਆਉਣੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚਾਅ ਨਾਲ ਦੌੜ ਕੇ ਬੁਲਾ ਕੇ ਲਿਆਉਣਾ। ਤਰੱਕੀ ਹਰ ਸਮਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਰਹੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕੁੜੀ-ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਦਰਖਤ ਆਪਣੀ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਉਖੜ ਕੇ ਵਧ ਫੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਟੁੱਟੇ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਪਰਵਾਜ਼ ਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਐਸ.ਪੀ.
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ
9815124449**

ਕਿੱਥੈ ਗਈ ਦੈੜੀ ਆਲੇ ਹਲ਼ਟ ਕੀ ਰੋਣਕ..

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਉਪਬੋਲੀ ਪੁਆਧੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਕ ਆਲੋਪ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਪੁਆਧ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੋਲੀ, ਬੋਲੀ ਜਾਦੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ 'ਚ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬੋਲੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੋਲਕ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮੌਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੁਆਧੀ ਸੱਪ ਦਾ ਗਰਨ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾਉਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਦਵਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਹੁਣ ਡਾ.ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਦਵਾਣ ਵੱਲੋਂ ਪੁਆਧੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਰੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਦੀ 'ਗੰਗ ਪੁਆਧ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ. ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? 'ਪੰਜਾਬ ਟੂਡੇ' ਦੇ ਪਾਰਕਾ ਲਈ ਪੁਆਧੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲੈ ਕੇ ਗਜ਼ਿਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਆਸ ਹੈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਬੈਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮੌਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਜਮਾਂ ਅਣਜਾਣ ਪਾਰਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਇਸ ਮਿੱਰੀ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਭਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜਕੇ ਸੁਆਦ ਜਰੂਰ ਆਵੇਗਾ।

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਐ ਬਾਈ ਹਲਟ ਮਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਮਾਂ ਕਿੰਨੇ ਜਰੂਰੀ ਅੰਗ ਤੇ। ਹਲਟਾਂ ਗੈਲ ਕਿਸੀ ਟੈਮ ਲੋਕ ਖੇਤੀ ਕਰੇ ਕਰੋਂ ਤੇ। ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਹਲਟਾਂ ਮਾਂ ਤੇ ਈ ਦਏ ਕਰੋਂ ਤੇ। ਉਹ ਹਮੇਂ ਓਹ ਜਮਾਂਨਾ ਹੰਡਾਇਆ ਤਾ ਨੀ, ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਪਾ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਵਾ। ਮਾਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਮਾਂ ਹਲਟ ਦੇਖਣੇ ਕਾ ਮੋਕਾ ਤਾ ਨੀ ਮਿਲਿਆ, ਪਰ ਨੇੜੇ ਕੇ ਗਰੋਂ ਦੈੜੀ ਕੇ ਅੱਡੇ ਪਰ ਹਲਟ ਕੀ ਰੋਣਕ ਅੱਜ ਬੀ ਦਮਾਗ ਮਾਂ ਉਸੀਂ ਤਰਾਂ ਘੁੰਮਾਂ ਐ।

ਮੰਨੂੰ ਜਮਾਂ ਯਾਦ ਐ ਜਦ ਮੈ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਦੈੜੀ ਸਕੂਲ ਮਾਂ ਪੜੇ ਕਰੋਂ ਤਾ, ਉਰੀ ਹਲਟ ਪਾ ਤੇ ਹਮੇਂ ਬੱਸ ਚੜੇ ਕਰੋਂ ਤੇ। ਦੈੜੀ ਗਰੋਂ ਮਾਰੇ ਗਰੋਂ ਕੇ ਨੜੇ ਈ ਪਥਾ। ਖੈੜ (ਖਰੜ) ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਸੜਕ ਬਨੁੜ ਨੂੰ ਜਹਾਗੀ ਉਸ ਪਰ ਈ ਪਥਾ ਦੈੜੀ ਗਰੋਂ। ਦੈੜੀ ਜੇਹੜੇ ਸਕੂਲ ਮਾਂ ਹਮੇ ਪੜੇ ਕਰੋਂ ਤੇ ਉਹ ਨੇੜੇ ਕੇ ਗਰੋਂ ਬਠਲਾਣੇ ਕੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੈ ਖੋਲਿਆ ਬਾ ਤਾ। ਬਾਦ ਮਾਂ ਜਦ ਉਸ ਕਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੀ ਘਰਆਲੀ ਬੀ ਉਰੀ ਮਾਨੂੰ ਪੜਾਏ ਕਰੇ ਤੀ। ਫੇਰ ਮਾਤੇ ਬਾਦ ਮਾਂ ਯੋਹ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾ। ਉਹ ਸੈਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਈ ਇਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮਾਲਕ ਤੀਮੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗੀ ਤੀ। ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪੜਾਏ ਕਰੇ ਤਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਹਲਟ ਕੇ ਨੜੇ ਈ ਇੱਕ ਬੜਾ ਸਾਰਾ ਦਰੱਖਤ ਬੀ ਹੋਕੇ ਕਰੇ ਤਾ। ਉਹ ਕਾਸ ਕਾ ਦਰੱਖਤ ਤਾ ਮੰਨੂੰ ਹੁਣ ਯਾਦ ਨੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੀ ਛੋਂਅ ਬਹੁਤ ਠੰਢੀ ਹੋਏ ਕਰੇ ਤੀ। ਉਸ ਕੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਬੜਾ ਸਾਰਾ ਬੜਾ ਬੀ ਬਣਾਇਆ ਬਾ ਤਾ। ਉਹ ਬੜਾ ਪੱਕਾ ਤਾ ਅਰ ਉਸ ਪਰ ਪੱਕਾ ਫਰਸ ਬੀ ਪਾਇਆ ਬਾ ਤਾ। ਗਰਮੀਆਂ ਮਾਂ ਇਸ ਬੜੇ ਪਰ ਖਾਸੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਕਰੇ ਤੇ। ਉਹੈ ਇੱਕ ਮੋਟੇ ਜੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਦਕਾਨ ਬੀ ਹੋਏ ਕਰੇ ਤੀ, ਜਿਸ ਪਾ ਤੇ ਹਮੇ ਰੋਜ ਕੁਸ ਨਾ ਕੁਸ ਖਾਏ ਕਰੋਂ ਤੇ। ਇੱਕ ਬਾਰ ਬਠਲਾਣੇ ਕਾ ਇੱਕ ਛੋਕਰਾ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਮਾਂ ਮੋਟੇ ਜੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਦਕਾਨ ਮਾਂ ਤੇ ਕੁਸ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਲੇਣ ਗਇਆ। ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਬਾਦ ਜਦ ਸਕੂਲ ਲਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਛੋਕਰਾ ਹੋਈ ਜਾਵੇ। ਬਠਲਾਣੇ ਆਲੇ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਕਹਾ ਬਈ ਤੋਂਹ ਕਿਉਂ ਰੇਵਾਂ, ਤੰਨੂੰ ਕਿਆ ਤਕਲੀਫ ਲੈ ? ਛੋਕਰਾ ਕਹਾ

ਜਦ ਮੈ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਮਾਂ ਮੋਟੇ ਜੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਦਕਾਨ ਮਾਂ ਤੇ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਕੁਸ ਲੇਣ ਗਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੈ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਕਾ ਨੌਅ ਆਪਣੀ ਕਾਪੀ ਪਰ ਲਿਖ ਲਿਆ। ਯੋਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਹਟਰ ਕਹਾ ਚਲ ਆਪਾਂ ਹੁਣੀ ਚਲੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਆਮੇ ਬਈ ਨੌਅ ਕਾਤੇ ਲਿਖਿਆ। ਮੂਰੈ-ਮੂਰੈ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਅਰ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਛੋਕਰਾ। ਜਦ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਦਕਾਨ ਆਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹੈ ਬਈ ਮੈ ਇਸ ਛੋਕਰੇ ਤੇ ਉਂ ਈ ਇਸ ਕੇ ਬਾਪੂ ਕਾ ਨੌਅ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾ, ਜਦ ਮੈ ਇਸ ਕੇ ਬਾਪੂ ਕਾ ਨੌਅ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਮੈ ਦਕਾਨ ਕੇ ਸੌਦੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਤਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਂ ਹੋ ਗਿਆ ਬਈ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਕਾ ਨੌਅ ਕਾਪੀ ਪਰ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਨੈ ਕਾਪੀ ਬੀ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਮਣੈ ਰੱਖ ਦੀ, ਬਈ ਦੇਖ ਲੋ ਇਸ ਮਾਂ ਕਿਤੀ ਇਸ ਕੇ ਬਾਪੂ ਕਾ ਨੌਅ ਲਿਖਿਆ ਬਾ। ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਨੈ ਸਾਰੀ ਕਾਪੀ ਫੋਲੀ ਪਰ ਉਸ ਪਰ ਕਿਤੀ ਬੀ ਉਸ ਕੇ ਬਾਪੂ ਨੌਅ ਕਿਤੀ ਨੀ ਤਾ। ਜਦ ਯੋਹ ਬਾਤ ਸਕੂਲ ਮਾਂ ਆ ਕੇ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਨੈ ਸਣਾਈ ਤਾਂ ਖਾਸੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਜਮਾਤ ਹੱਸਦੀ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਦਕਾਨ ਆਲਾ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿੱਥੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਕੀ ਦਕਾਨ ਕੇ ਮੂਰੈ ਖਾਸਾ ਕੱਖ ਜੰਮਿਆ ਖੜਿਆ ਐ। ਪਤਾ ਨੀ ਉਹ ਕੱਦੀ ਕ ਬੰਦ ਪਈ ਐ।

ਨਾਂ ਹੁਣ ਉੱਥੇ ਉਹ ਬੜਾ ਰਹਿਆ ਨਾਂ ਉਹ ਦਰੱਖਤ ਐ। ਉਰੀ ਇਸੀ ਬੜੇ ਪਾ ਇੱਕ ਬਾਬੇ ਨੈ ਰੋੜੀ ਬੀ ਲਾਈ ਬੀ ਹੋਏ ਕਰੇ ਤੀ। ਜਿਸ ਪਾ ਗੁੜ ਕੀ ਗੱਚਕ ਮੁੰਗਫਲੀ ਅਰ ਹੋਰ ਨਿਆਣਿਆ ਕੇ ਖਾਣੇ ਆਲਾ ਸਮਾਨ ਹੋਏ ਕਰੇ ਤੀ।

ਹੁਣ ਨਾਂ ਤਾ ਉਰੈ ਉਹ ਦਰੱਖਤ ਐ ਅਰ ਨਾ ਉਹ ਬੜਾ ਰਹਿਆ। ਹਲਟ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੀਂ ਤਰਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਮਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਣੀ-ਪੂਣੀ ਨੀ ਪੀਂਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਮਾਂ ਬੀ ਫਿਲਟਰ ਆਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਰਹੇ ਐਂ। ਫੇਰ ਹਲਟਾਂ ਕਾ ਪਾਣੀ ਕਿੱਥੇ ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਸੁਆਦ ਲਗਾ। ਇਸ ਹਲਟ ਕੇ ਮੂਹਰੇ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਚਬੱਚਾ ਬੀ ਬਣਾਇਆ ਬਾ ਐ। ਜਿਸ ਮਾਂ ਹਲਟ ਕਾ ਪਾਣੀ ਗਿਰੇ ਕਰੇ ਤਾ। ਇਸ ਚਬੱਚੇ ਕੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਾ ਪੈਪ ਲਗਿਆ ਬਾ ਤਾ। ਹਮੇਂ ਸੋਚੇ ਕਰੋਂ ਤੇ ਬਈ ਜਦ ਯੋਹ ਚਬੱਚਾ ਪੂਰਾ ਭਰਜੁ ਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਪੈਪ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਆਉਗਾ। ਹਮੇਂ ਪੂਰਾ ਜੋਰ ਲਾ ਕੇ ਹਲਟ ਗੇੜੇ ਕਰੋਂ ਤੇ ਪਰ ਇਸ ਪੈਪ ਨੂੰ ਪਾਣੀ

ਦੀ ਪਾਣੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਦਰੱਖਤ ਘੱਟ ਤੇ, ਹੁਣ ਰੈਂਹਦੇ-ਖੁੰਦੇ ਸੜਕਾ ਖਾ ਗਈਆ।

ਦੈੜੀ ਆਲੇ ਹਲਟ ਕੀ ਉਹ ਠੰਢੀ ਛੋਂਅ, ਦਰੱਖਤ ਕੇ ਉੱਪਰ ਬੋਲਦੇ ਜਾਨਵਰ, ਪੰਛੀਆਂ ਕੀਆਂ ਵਾਜ਼ਾਂ, ਉਹ ਠੰਢਾ ਮਿੱਠਾ ਪਾਣੀ ਹੁਣ ਟੋਲਿਆ ਬੀ ਨੀ ਲੱਭਿਆ। ਉਹ ਰੋੜੀ ਆਲਾ ਬਾਬਾ ਜਿਹੜਾ ਦਪੋਹਰੇ ਮਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ, ਬੜੇ ਪਰ ਬੋਰੀ ਬਛਾ ਕੇ ਰਾਮ ਕਰੇ ਕਰੇ ਤਾ, ਜਿਸ ਕੀ ਰੋੜੀ ਪਰ ਤੇ ਹਮੇਂ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਆ-ਕਿਆ ਖਾਏ ਕਰੋਂ ਤੇ। ਇਸੀ ਹਲਟ ਕੇ ਨੜੇ ਇੱਕ ਬਾਰ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗੀ ਤੀ। ਮੈ ਜਦ ਪੰਜਵੀ ਜਮਾਤ ਮਾਂ ਪੜੇ ਕਰੋਂ ਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਬੀ ਜਦ ਬੱਸ ਆਈ ਤਾਂ ਡਰੇਵਰ ਨੈ ਬਸ ਖਾਸੀ ਅੱਗੈ ਰੋਕੀ। ਹਮੇਂ ਬਸ ਚੜਨੇ ਨੂੰ ਦੌੜੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਮੇਰਾ ਪੈਰ ਤਿਲਕ ਗਿਆ ਅਰ ਮੈ ਬੱਲੇ ਗਿਰ ਗਿਆ। ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੈ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਪਰ ਪੈਰ ਰੱਖ ਦਿਆ ਅਰ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗੀ। ਬਾਂਹ ਕੀ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਦੂਏ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਗੈਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਨਿਆਣੇ ਡਰ ਗਏ ਤੇ ਬਈ ਯੋਹ ਹੋ ਕਿਆ ਗਿਆ। ਮੈ ਔਖਾ-ਸੌਖਾ ਬੱਸ ਮਾ ਚੜ ਗਿਆ ਅਰ ਘਰਾਂ ਪੱਚ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਮਹੀਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ ਬਾਂਹ ਠੀਕ ਹੋਈ। ਪੇਪਰ ਬੀ ਆਣੇ ਆਲੇ ਤੇ। ਪਰ ਐਨਾਂ ਤਾ ਬਈ ਬਾਂਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਆਲੀ ਤੀ। ਮੈ ਫੇਰ ਪੇਪਰਾਂ ਮਾਂ ਬਾਂਹ ਗਲ ਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਈ ਜਾਵੈਂ ਤਾ ਪੇਪਰ ਦੇਣ।

ਹੋਰ ਬੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦਾਂ ਜੁੜੀ ਬੀਆਂ ਇਸ ਹਲਟ ਗੈਲ। ਹਲਟ ਕੋਲ ਖੜ ਕੇ ਮਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤਾ ਬਈ ਕੁਸ ਟੈਮ ਬਾਸਤੇ ਈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਸ ਉਸੀਂ ਤਰਾਂ ਹੋ ਜਹੈ। ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਕਹਾਂ ਬਈ ਗਿਆ ਟੈਮ ਕਿੱਥੇ ਮੂੜਾ। ਹਲਟ

ਅੱਜ ਆਖਰੀਲੇ ਸਾਹਾਂ ਪਰ ਖੜਿਆ ਐ। ਪਤਾ ਨਈ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਹੋ ਗੇ ਹੋਏ ਕਿਸੀ ਨੈ ਗੋੜਿਆ ਬੀ ਨੀ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਕੀ ਰੋਣਕ ਪਤਾ ਕੋਣ ਚੋਰੀ ਕਰ ਕੇ ਲੇ ਗਿਆ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਕੋਲ ਨੂੰ ਲੰਘਦੇ ਬੇ ਮਨ ਕਰਾ ਬਈ ਦੁਬਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋਰ ਲਾ ਕੇ ਗੋੜਾਂ, ਫੇਰ ਉੱਪਰ ਲਗੇ ਬੇ ਪੈਪ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣੇ ਕੀ ਜਿੰਦ ਕਰਾਂ, ਉਹ ਏ. ਸੀ ਤੇ ਜਾਅਦਾ ਠੰਢੀ ਛੋਂਅ ਆਲੇ ਦਰੱਖਤ ਕੇ ਬੱਲੇ, ਬੜੇ ਪਰ ਸਕੂਲ ਆਲੇ ਝੋਲੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕੁਸ ਟੈਮ ਮੋਜ ਮਸਤੀ ਕਰੀ ਜਾਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਯੋਹ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਹੋ ਸਕਾ। ਮੂਰੇ ਪੁਆਧ ਕੇ ਲਾਕੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ ਨੈ ਖਾ ਲਿਆ। ਪਤਾ ਨੀ ਕਿੰਨੇ ਕ ਖੂਹ, ਹਲਟ, ਅਰ ਅੰਬਾਂ, ਜਾਮਣਾਂ ਕੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਕੀ ਬਲੀ ਲੇ ਕੇ ਬੀ ਯੋਹ ਉਸੀਂ ਤਰਾਂ ਅੱਗੈ ਵੱਦ ਰਹੀ ਐ। ਲਾਕੇ ਮਾਂ ਵੇਟਾਂ ਮੰਗਣੇ ਆਲੇ ਬਬੇਰੇ ਆਵਾਂ। ਪਰ ਕਦੀ ਕਿਸੀ ਨੈ ਇਸ ਲਾਕੇ ਕੀਆਂ ਪਰਾਣੀਆਂ ਨਿਸਾਨੀਆਂ ਸਾਂਬਣੇ ਕਾ ਨੀ ਸੋਚਿਆ। ਐਂ ਲਗਾ ਬਈ ਕੰਕਰੀਟ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਮਾਂ ਖੋ ਗਈ ਮਾਰੇ ਖੂਹਾਂ, ਹਲਟਾਂ ਕੀ ਰੋਣਕ।

ਵੇਟਾਂ ਤੇ ਪਹਲਿਾਂ ਹਲਕੇ ਕੇ ਐਮ.ਪੀ.ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਨੇ ਇਸ ਹਲਟੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣੇ ਕੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਤੀ, ਯੋਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸੀ ਕੀ ਖਬਰ ਤੀ, ਸਾਰੇ ਲਾਕੇ ਬਾਸਤੇ, ਪਰ ਇਸ ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਓ ਹੋਈ ਐ, ਮੰਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁਸ ਨੀ ਦਿਖਦਾ ਉਥੇ ਹੋਇਆ ਬਾ। ਇਨਾਂ ਪਰਾਣੀਆਂ ਨਿਸਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣੇ ਬਾਸਤੇ ਕੋਈ ਨੀ ਦਿਖਦਾ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਆਸ ਲਾਣੀ ਬੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ, ਜਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਆਧ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਕੇ ਪਿੰਡ ਜਾੜ ਤੇ ਫੇਰ ਇਨਾਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕੋਣ ਪੁੱਛਾ, ਕਿਸ ਕੋਲ ਟੈਮ ਐ, ਇਨਾਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮਾਂ ਸੋਚਣੇ ਕਾ।

ਪੰਨਵਾਦ !

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੰਗੋਰੀ
9872010560

ਕਿਤੇ ਹੜ ਕਿਤੇ ਬਰਫ਼

ਪਹਿਲੀ ਤਸਵੀਰ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਜਕਾਰਤਾ ਦੀ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਏ ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਕਈ ਇਲਾਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢਣ ਲਈ ਫੌਜ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣੀ ਪਈ। (ਸੱਜੇ) ਚੀਨ 'ਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਹੋਈ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੀਜਿੰਗ 'ਚ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸੈਲਫੀ ਲੈਂਦੀ ਇਕ ਮੁਟਿਆਰ। ਇਹ ਇਸ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਹੈ।

ਦੋਸਤੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਦੀ ਸਿਖਰ ਉਹ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ਵ ਦੋਸਤੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਆਸਰਾ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ

ਦੋਸਤੀ ਇਕ ਪਵਿਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਦੋਸਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਅਧੂਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਕਲਤਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਰਾਪ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲਾ ਤਾਂ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਰੱਖ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਘ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸੇਕ ਹੋਵੇ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਖੂਨ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੰਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੋਸਤੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੁਝ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਮਿੱਤਰਾ ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਆਸਰਾ ਤੇਰਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੋਸਤ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਇਥੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਵੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਵਿਚ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਹੋਵੇ। ਦੋਸਤੀ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪਤੀ ਪਤਨੀ 'ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੂਇ ਮੂਰਤੀ' ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਿਥੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਕਿਸੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਦੋਸਤੀਆਂ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਲਈ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਦੋਸਤੀ ਪਿਛੇ ਕੋਈ ਮੰਤਵ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸਤੀ ਆਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲੋਭ ਰਹਿਤ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਜਦੋਂ ਚਰਮਸੀਮਾ 'ਤੇ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ਼ਕ ਦੁਨੀਆਵੀ ਅਤੇ ਇਸ਼ਕ ਅਲਾਹੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਰਾਂਝੇ ਲਈ ਚੁਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਹ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਕ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠਾ ਕਾਜ਼ੀ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੀਰ ਆਪਣੀ ਧੁੰਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪੈਰ ਕਾਜ਼ੀ

ਨੂੰ ਵੱਜ ਗਿਆ। ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਹੀਰ ਦੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ, 'ਤੂੰ ਇਸ਼ਕ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਪਈ ਏ' ਤੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਮੈਂ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਠੱਕਰ ਮਾਰ ਮੇਰੀ ਬਿਰਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਤੇਰੇ 'ਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਕਹਿਰ ਪਵੇਗਾ।' ਹੀਰ ਨੇ ਬੜੇ ਠਰ੍ਹੇਮੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ, 'ਕਾਜ਼ੀ ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਧੁੰਨ ਵਿਚ ਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੱਕਰ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਹੋ ਸਾਉ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੱਕਰ ਵੱਜਣ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।' ਦੋਸਤੀ ਇਕ ਪਵਿਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਸੱਚਾ ਦੋਸਤ ਉਹ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨੇਕ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇ। ਜੇ ਦੋਸਤ ਹੀ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਵੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸਤੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਸਤ ਦੀ ਪਰਖ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਥਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਤਾਂ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਭਾਅ ਅੱਡ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਚੀ ਅੱਡ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਫਿਰ ਦੋਸਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮੂਰਖ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਦੋਸਤੀ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਭੁਲੇਖੇ ਉਸ ਇਕ ਅੱਧ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਮੂਰਖ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਨੇ ਬੁਰਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਹ ਵੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਵੀ ਕਦੇ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਦੋਸਤੀ ਕਦੇ ਟਿਕਾਉ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਵਾਹ ਲੀਕ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਦੀ ਸਿਖਰ ਉਹ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਦੋਸਤੀ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਦੋਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਾਪਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਆ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਅਨੰਦ ਹੀ ਅਨੰਦ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸ਼ਕ ਅਲਾਹੀ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ

ਦਾ ਮਿਲਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਮਿਲਣਬਿਨਾ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ, ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝ ਅਮੋਲਕ ਦਾਤਾਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਨੰਦਮਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸਤੀਆਂ ਪਾਲੀਏ, ਪਿਆਰ ਵੰਡੀਏ, ਸਾਂਝਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੀਏ। ਝਗੜੇ ਝੜ, ਲੋਭ ਅਤੇ ਈਰਖਾ, ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਾਲਦ ਸਗੋਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਰਕ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹਵੇਗਾ ਕਿ ਨਰਕ ਵਿਚ ਰਹੀਏ ਸਗੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਵਰਗ ਰੂਪੀ ਘਰ ਅਤੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰੇਗਾ। ਸੋ ਆਓ ਸਭਨਾ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਰੀਏ ਤੇ ਆਪਣਾ ਚੌਗਿਰਦੇ 'ਚ ਪਿਆਰ ਵੰਡੀਏ।

ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਇਨ ਟ੍ਰੈਂਡ

ਵੈ ਜੀਟੇਬਲ ਡਾਈ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਗਈ ਲੈਦਰ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਔਜ ਕੋਲੂ ਫੈਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਛਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਨੀ ਹੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲਿਸ਼ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲੈਟੇਸਟ ਟ੍ਰੈਂਡ ਬਾਰੇ।
ਏਥਨਿਕ ਅਤੇ ਇੰਡੋਵੈਸਟਰਨ ਲੁਕ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਔਜ ਕੋਲੂ ਕਾਫੀ ਚਲਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਅਹਿਸਾਸ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਚੱਪਲਾਂ ਕਾਲਜ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗਲੋਬਲ ਟ੍ਰੈਂਡ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਔਜ ਗਲੋਬਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਕਦਰਦਾਨ ਹਨ। ਲੈਦਰ ਤੋਂ ਬਣੀ ਇਸ ਚੱਪਲ ਨੂੰ ਨੈਚੂਰਲ ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਡਾਈ ਨਾਲ ਟੈਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੈਂਡ ਫ੍ਰਾਇਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੈਚ ਕਰਕੇ ਪਹਿਨੋ

ਔਜ ਕੋਲੂ ਫਲੋਰਲ, ਅੰਬਲੀਸ਼ਡ ਅਤੇ ਬੀਡਵਰਕ ਵਾਲੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲਾਂ ਚਲਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਕਰਟ, ਸਾੜੀ, ਮੈਕਸੀ ਡਰੈਸ ਜਾਂ ਸਲਵਾਰ ਕਮੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਨਸ ਜਾਂ ਭੜਤੇ ਪਜਾਮੇ ਨਾਲ ਪਹਿਨ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੌਕੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰੋ ਕੰਬੀਨੇਸ਼ਨ

ਰਿਲੈਕਸਡ ਲੁਕ ਲਈ ਬਲੂ, ਗਰੀਨ, ਪਿੰਕ ਵਰਗੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਹੋਈ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਫਲੋਰੀ ਮੈਕਸੀ ਡਰੈਸ ਨਾਲ ਕੰਬਾਈਨ ਕਰੋ।
ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਸ ਝਾਈਟ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਟਾਪ ਨਾਲ ਪਹਿਨੋ।
ਏਥਨਿਕ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਵਾਲੀ ਲੇਬੀ ਸਕਰਟ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਟ ਕੁੜਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਅਤੇ ਮੈਟੇਲਿਕ ਚੂੜੀਆਂ ਪਹਿਨੋ।
ਕਾਟਨ ਪਲਾਜ਼ੋ ਟਾਪ ਨਾਲ ਫਲੋਰਲ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਚੱਪਲ ਪਹਿਨੋ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਟ੍ਰੈਟੇਜੀ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ...

ਪਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਪਾਣੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਸਮੱਸਿਆ ਵਧੀਆ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਇਕ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਥੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਐਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਉਚਾਈਆਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਵਾਟਰ ਸਾਇੰਸ ?
ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਹਿਰ ਵਾਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ

ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਜੀਵ ਸਰੀਰ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵਚਨਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡਰੋ ਮਿਟਿਯੋਰੋਲੋਜੀ ਹਾਈਡਰੋ ਇਨਫਰਾਮੈਟਿਕ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਭੂ ਤਲ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਜੀਓਲੋਜੀ ਡਰੇਨੇਜ ਬੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਮੈਟੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਾਟਰ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਕ੍ਰੇਜ਼
ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵਾਟਰ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਾਟਰ ਸਾਇੰਸ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਛਗਿਛ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੂਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ਕੋਰਸ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਟਲਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਡਿਗਰੀ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਡਿਗਰੀ ਸਿਲੇਬਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਭੂਗੋਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭੂ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਲੇਬਰ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਭੌਤਿਕ ਗਣਨਾ, ਜਲ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨ, ਤਰਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ?
ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ

ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਾਟਰ ਸਾਇੰਸ ਤਹਿਤ ਡਾਟਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ਲਗਾਤਾਰ ਲਈ ਗਣਿਤ ਮਾਡਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਝੀਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ਬਰਫ ਜਾਂ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ, ਸੋਕਾ ਅਤੇ ਹੜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਇਥੇ ਹਨ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ
ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਟੀਚਿੰਗ ਜਾਂ ਖਜ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਲ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਪੈਕੇਜ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਸਵਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੂਟੀਲਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਦੁੱਤੀ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਸਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨਵਦੀਪ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤਾ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ 800 ਮੀਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਨਿਆਗਰਾ ਪੁੱਜਣਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵੀ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਘਰ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਬੱਦਲਵਾਈ ਕਾਰਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਧੁੰਦ ਸੀ। ਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਿਹਮਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਦੀ ਡਰਾਈਵ ਪਿੱਛੋਂ 'ਬੈਫਲੋ' ਨਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੇ। 'ਬੈਫਲੋ' ਤੋਂ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦਸ ਕੁ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਸਾਮਾਨ ਟਿਕਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਦੋ ਕੁ ਘੰਟੇ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ। ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਮੀਂਹ ਵਸਦੇ ਵਿਚ

ਹੀ ਅਸੀਂ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣੇ ਹਰ ਹੋਟਲ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਟਰ ਬੋਟਸ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਬੋਟਿੰਗ ਵੀ ਕਰਵਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਨਿਆਗਰਾ ਨਦੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦਰਿਆ ਦੇ ਉਸ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਸਾਂ ਜਿਥੋਂ ਝਰਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤਕ ਜਾਦੂ ਸਮੁੱਚੀ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਘੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜੰਗਲੇ ਕੋਲ ਖਲੋ ਕੇ ਨਦੀ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਾਣਿਆ। ਉਥੋਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ 108 ਫੁੱਟ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਦੀ ਹੋਈ ਦੂਰ ਤਕ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦੇ ਵੱਡੀਆਂ ਫਾਲਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਉੱਪਰ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਫਾਲਜ਼ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਲਾਹੀ ਜਲਵੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਲੰਘਣ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਗਰਾ ਨਦੀ ਦੇ ਚੌੜੇ ਪਾਟ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਟਾਪੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੰਘਣੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਹਨ। ਟਾਪੂ ਦੇ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਫਿਰ ਨਦੀ ਓਨੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਦੀ ਹੋਰ ਝਰਨੇ

ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਝਰਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਨ। ਝਰਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਇਕ ਰੱਬੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਖੀਆਂ ਤੇ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਣਨਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉੱਪਰੋਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਪਿੱਛੋਂ ਮੁੜ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪੁੱਜੇ।

ਉਥੋਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਲਿਫਟ ਰਾਹੀਂ ਤਕਰੀਬਨ 150 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਗਏ। ਉਥੋਂ ਝਰਨਿਆਂ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਅਸੀਂ ਝਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਝਰਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਡਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਫੁਹਾਰ ਨੂੰ ਉਡਦਿਆਂ ਤੇ ਮੁੜ ਬੱਦਲ ਬਣਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰਲੇ ਕੰਢੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨਦੀ ਦਾ ਉਰਲਾ ਪਾਸਾ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ, ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਹੈ। ਨਦੀ ਹੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਫਾਲਜ਼ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਪਾਰਲੇ ਕੰਢੇ ਜਾਣਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਲਈ

ਸਾਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਫਾਲਜ਼ ਦਾ ਉੱਪਰੋਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਮਾਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਟਾਵਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਲਿਫਟ ਰਾਹੀਂ ਗਏ। ਏਥੇ ਫਾਲਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਦੀ ਬੜੀ ਸ਼ਾਂਤ ਵਹਿੰਦੀ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖਲੋਤੇ ਸਾਂ। ਝਰਨਿਆਂ ਕਾਰਨ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ ਬੱਦਲ ਤੇ ਧੁੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹਨੇਰਾ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ (ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪੁੱਜੇ। ਪੁੱਪ ਚੜ੍ਹਨ ਕਾਰਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਸੀ। ਝਰਨਿਆਂ ਦੀ ਛੱਬ ਨਿਖਰੀ ਪੁੱਪ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਲੁਭਾਉਣੀ ਸੀ। ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਝਰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸੱਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨਦੀ ਆਪਣੀ ਅਨੰਤ ਤੋਰ ਤੁਰਦੀ ਕਿਸੇ ਅਗੰਮੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਝਰਨਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ਰਫ਼ਤਾਰ 'ਚੋਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਝਰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧੁੰਦ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ।

ਨਦੀ ਦੇ ਇਸ ਪਾਰ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀ ਜੰਗਲਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵਸਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਲਿਫਟ ਰਾਹੀਂ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਪੁੱਜੇ, ਉਥੋਂ ਮੋਟਰ ਬੋਟ (ਵੱਡੀ ਕਿਸ਼ਤੀ) ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋਏ। ਇਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦਰਿਆ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਾਂਦੀ ਹੋਈ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਝਰਨਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦਿਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਝਰਨਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੋਟਰ ਬੋਟ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਤਲੀ ਬਰਸਾਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਜੇਹੇ ਕੋਟ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਝਰਨਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਝਰਨਿਆਂ 'ਚੋਂ ਉੱਡਦੀ ਫੁਹਾਰ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਉਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਸਾਵਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਝੜੀ ਵਿਚ ਨਹਾ ਕੇਬੱਚੇ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਦੌੜਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਸਭਨਾਂ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਮਰੇ ਲੁਕਾ ਲਏ। ਉਪਰਲੇ ਕੱਪੜੇ ਗਿੱਲੇ ਹੋਣੋਂ ਬਚ ਗਏ। ਪਰ ਨੰਗੇ ਮੂੰਹ ਫਾਲਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਤਸੁਕ ਸਾਂ। ਮੋਟਰ ਬੋਟ ਉਰਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਅਗਲੇ ਝਰਨਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੈ ਗਈ। ਦੂਰੋਂ ਜਿਸ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਕੇ ਵੀ ਰੱਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਕਦਮ ਬੋਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਝਰਨਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਫੁਹਾਰ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸਾਡੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਵੇਖ, ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੁਪਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦਾ ਅਲੌਕਿਕ ਦੀਦਾਰ ਕਿਸੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੇਵਲ 200 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਇਕ ਸੈਲਾਨੀ ਸੈਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਧਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਝਰਨੇ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਇਸ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਚੋਖੀ ਮਾਇਆ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਲ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਿਆਗਰਾ ਨਗਰ ਵਿਚ ਬੜੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਟੋਰ, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ, ਮਿੱਲਾਂ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹਨ, ਜਿਥੋਂ ਹੋਰ ਯਾਤਰੂ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਨਿਤ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦੇ ਫਰੋਖਤ ਲਈ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦੇ ਸਿਰੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲਜ਼ ਦੀ ਸੈਰ ਕਿਸੇ ਸਵਰਗਪੁਰੀ ਦੀ ਸੈਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। •

ਸਿਹਤ ਦਰਪਣ

ਲੱਭ ਗਿਆ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤੋੜ !

ਹੋਈ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡੋਸਪਾਈਰੋਨ ਨਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ 'ਕੁਈਨਜ਼ਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ' ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਰਨਾਲਡ ਬੇਲਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਂਡੋਸਪਾਈਰੋਨ ਸਿਰਫ ਚੀਨ ਤੇ ਜਾਪਾਨ 'ਚ ਮੁਹੱਈਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਫੀ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ। ਤਜਰਬੇ ਵਜੋਂ ਚੂਹਿਆਂ ਨੂੰ 2 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਟੈਂਡੋਸਪਾਈਰੋਨ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਤੋੜ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ-ਰੋਕੂ ਦਵਾਈ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ ਪੰਜ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣ ਲਵੋ

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਣਾ ਇੱਕ ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੁਰੀ ਲਗਦੀ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ। ਸੋ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੋ। ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਜੇ ਨਹੁੰ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਹੁੰ 'ਤੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਫੈਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇਸ ਆਦਤ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲਵੋ।

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਨਹੁੰ 'ਚ ਜੋ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ 'ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕੋਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਂਗਲੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ਖਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਣਾਓ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨਹੁੰ ਚਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਦੰਦਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੁੰ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਦੰਦ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਹੁੰ ਚਬਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ, 'ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਨਹੁੰ ਚਬਾਏਗਾ'। ਸੋ ਜੇ ਵੀ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪੇਟ 'ਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ 75% ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਣਸੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ ਚੁਕੰਦਰ ਵਰਦਾਨ

ਅਸੀਂ ਸਲਾਦ ਵਿੱਚ ਚੁਕੰਦਰ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਭ

ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਮੀ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਚੁਕੰਦਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਚੁਕੰਦਰ ਨਾਈਟ੍ਰਿਕ ਆਕਸਾਈਡ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ

ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੈਮੀਕਰੋਨ ਬੋਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੈਕਸ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਚੁਕੰਦਰ ਦਾ ਜੂਸ ਪੀਣ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਟੈਮਨਾ 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਵਧਾ ਕੇ, ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਡਿਮੋਂਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਚੁਕੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੀਮੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੁਕੰਦਰ ਦਾ

ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ। ਖੂਨ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਇਰਨ ਤੇ ਲੋਹਾ ਬਹੁਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਰਨ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਖਾਨ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਮਿੱਠੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਤਲਬ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਘਰ ਵਿਚ ਸਫਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀਆਂ

ਸਫਾਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜਾਂ ਘਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਲੀਨਿੰਗ ਸਪਰੇਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਰਵੇ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਬਰਜਨ ਦੇ ਸੋਸਾਈਲ ਸਵੇੱਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਰਪੂਰ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਫਾਈ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਦਮਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਬੋਝਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਫਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ (9.6 ਫੀਸਦੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਦਮਾ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਫਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ (12.3 ਫੀਸਦੀ) ਜਾਂ ਸਫਾਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ (13.7 ਫੀਸਦੀ)। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਅਮਰੀਕਨ ਜਨਰਲ ਆਫ ਰੇਸਿਪਰੇਟਰੀ ਐਂਡ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਕੇਅਰ ਮੈਡੀਸਿਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਫਾਇਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਟਰੋਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਰਬੀ ਨਹੀਂ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਬੀਟਰੋਟ ਪੱਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। 99 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਬੀਟਰੋਟ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਵਜ਼ਨ ਘਟਾਉਣਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਓ ਦੋਸਤੀ

ਨਟਸ: ਬਾਦਾਮ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਅਖਰੋਟ ਵਰਗੇ ਨਟਸ ਤੁਹਾਡੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਨਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਫੈਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਤੇ ਫਾਈਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲੀਆ ਹੋਈ ਸਟੱਡੀ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋ-ਕੈਲਰੀ ਆਹਾਰ 'ਚ ਨਟਸ ਖਾਸਕਰ ਬਾਦਾਮ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਟਸ: ਬਾਦਾਮ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਅਖਰੋਟ ਵਰਗੇ ਨਟਸ ਤੁਹਾਡੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਨਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਫੈਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਤੇ ਫਾਈਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲੀਆ ਹੋਈ ਸਟੱਡੀ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋ-ਕੈਲਰੀ ਆਹਾਰ 'ਚ

ਨਟਸ ਖਾਸਕਰ ਬਾਦਾਮ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸੋਬ: ਅਧਿਐਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਬ ਦੇ ਫਿਲਕਿਆ 'ਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਯੂਰਸੋਲਿਕ ਐਸਿਡ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਪੇਕਟਿਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੂਨ 'ਚ ਸੂਗਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਬ ਖਾਓ। ਸੋਬ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਫਾਈਬਰ ਤੇ ਪਾਣੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪੇਟ ਭਰਿਆ ਰੱਖਣਗੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਘੱਟ ਖਾਓਗੇ।

ਅੰਡੇ: ਵੱਧ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਾਲਾ ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਰ ਘੱਟ ਕੈਲਰੀ ਉਪਯੋਗ ਕਰਦੇ

ਹਨ। ਜੋ ਨਾਸ਼ਤੇ 'ਚ ਅੰਡੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ 'ਚ ਘੱਟ ਭੁੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੰਡੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਮਿਨੋ ਐਸਿਡ, ਕਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਤੇ ਖਣਿਜ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖੀਰਾ: ਖੀਰਾ ਖਾਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਸਫਾਈ ਦਾ ਚੰਗਾ ਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਗਿਲਾਸ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ: ਜਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮਿੱਠਾ ਖਾਣ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ ਚੰਗਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਜਰਨਲ ਆਫ ਨਿਊਟ੍ਰਿਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ ਮਿੱਠੇ ਤੇ ਨਮਕੀਨ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਤੁਹਾਡੀ ਰੁਚੀ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਫਲੈਕਸਸੀਡ (ਅਲਸੀ): ਅਲਸੀ 'ਚ ਫਾਈਬਰਜ਼ ਓਮੇਗਾ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਅਲਸੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸਲਾਦ 'ਤੇ ਛਿੜਕ ਕੇ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਕੈਂਸਰੋਧੀ ਤੇ ਪਾਚਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹਨ ਤੇ ਸਕਿਨ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੇਬ ਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਬੇਹੱਦ ਫਾਇਦੇਮੰਦ

ਦੰਦ ਤੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੇਬ ਖਾਣਾ ਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਮਾਡਲ ਤੇ ਫਿਟਨੈੱਸ ਟਰੇਨਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਡਨੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਹਾਰ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਾਹਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਮੂੰਹ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸਰੀਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੇਬ ਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੌਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ 9.30 ਵਜੇ ਸੌਣ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੁਰਾਕ ਮਾਹਿਰ ਸੇਪੋਲੋ ਨੂੰ ਡਾ. ਲੇਵਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੰਦਾਂ ਤੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਾਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਮਲੇਟ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਲੰਚ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਲਾਦ, ਕੁਝ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਕਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਾਲਾ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰੱਖੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ

ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜੇਕਰ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਦੌੜਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਖੂਨ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤਾਜ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ

ਹੋ। ਸਵੇਰੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 30 ਮਿੰਟ ਤਕ ਦੌੜਨਾ ਜਿੰਮ ਜਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਫਿਟ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਟਿਪਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਗਣਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈ

ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਰ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 1 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਸਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਰੋ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਚਲਣ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਧਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਰ ਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਤ ਅਤੇ ਖੁਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਚੁਣੋ। ਜਿੱਥੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਰਿਆਲੀ ਹੋਵੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੰਡੀ ਅਤੇ ਸਵਸਥ ਹਵਾ ਮਿਲੇਗੀ।

ਜੈਕਲਿਨ ਕਦੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ 'ਤੇ, ਕਦੇ ਆਟੋ 'ਤੇ

ਆਟੋ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੀ ਦੀ ਜੈਕੀ ਦੀ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਪਈ ਤਸਵੀਰ ਨੇ ਲਾਈਕਸ (ਪਸੰਦ) ਵਾਲੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਜੈਕਲਿਨ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ ਜੋ 'ਆਟੋ' ਨੂੰ 'ਟੁਕ ਟੁਕ ਦੀ ਸਵਾਰੀ' ਆਖਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮਜ਼ਾ ਆਟੋ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। 34ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾ ਚੁੱਕੀ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ਦੀ ਇਹ ਪਹੀ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਕੋਲੰਬੋ 'ਚ ਮਨਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਈ ਹੈ। ਆਟੋ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਸਮੇਂ 'ਅਲਾਦੀਨ' ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜੈਕਲਿਨ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿੱਕ-2' ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਤੀਕਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅਰਬ' ਦੇ ਰੀਮੇਕ 'ਚ 'ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ' ਬਣਨ ਨੂੰ ਉਹ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਡਰਾਈਵ' ਸਹਿਜ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਏ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਿਕ-ਟੋਕ 'ਤੇ ਉਹ ਖੂਬ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੂਪ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਦੀ ਦਾ ਉਸ ਆਪਣਾ ਵੀਡੀਓ ਟਿਕ-ਟੋਕ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਹੋਸ਼ਟੇਗ ਟੱਕ ਟੱਕ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਨਮੁੱਖ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਸਾਰੋ' ਦੇ ਖਾਸ ਗੀਤ 'ਚ ਜੈਕੀ ਦਾ ਆਉਣਾ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਸ ਨਾਲ 'ਕਿਡਜ਼' ਗਾਣਾ ਜੈਕੀ ਨੇ 'ਸਾਰੋ' 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਸ. ਲੜੀ ਦੀ ਬੀ.ਐਮ.ਡਬਲਿਊ. 2993 ਉਸ ਨੇ ਲਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਯੂ-ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਉਹ ਰੋਜ਼ ਪਾਏਗੀ। ਆਲੀਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈਕੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ 'ਦਾ ਬੈਗਕਿੰਗ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਕਹਾਣੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਨਵਾਂ ਵੀਡੀਓ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਸ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। 'ਮਿਸਿਜ਼ ਸੀਰੀਅਲ ਕਿਲਰ' ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਜੈਕਲਿਨ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ 'ਕਿਰਿਕ ਪਾਰਟੀ' ਵਾਲੇ ਕਾਰਤਿਕ ਆਰੀਅਨ ਪ੍ਰਤੀ ਝੁਕਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਮਾਮਲਾ...।

**ਸੁਹੱਪਣ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦਾ ਸੁਮੇਲ
ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਬੱਲ**

ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਬੱਲ ਨੇ ਕੁਝ ਹੀ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮੰਨਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੋਹਣਾ ਕੱਚ-ਕਾਠ ਅਤੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਗੁਾਫ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਆਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਲਾ ਦੇ ਅੰਬਰ 'ਤੇ ਧਰੁੱ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੋਣਕ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨੱਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਕਸ਼ ਅਦਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹੁਸਨ ਤੇ ਕਲਾ ਦੀ ਮੂਰਤ ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਨੇ ਚਰਚਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ 'ਐਕਸਪਰਟ ਜੱਟ', 'ਮੇਰੇ ਵਰਗੀ', 'ਦਿਲ ਦਾ ਕੋਰਾ' ਤੇ 'ਜੁਦਾ' ਦੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਵੀ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀ 'ਚ ਬਤੌਰ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸ਼ਿਲ ਮੀਡੀਆ ਐਪ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਰਾਵੀ ਦੇ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਲੋਅਰਜ਼ ਹਨ। ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤਾਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ

ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਲ ਔਖੇ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡਲਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਕਾਫੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਥ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਵੀ ਕੌਰ ਇਕ ਚੰਗੀ ਗਾਇਕਾ ਬਣੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਬਤੌਰ ਗਾਇਕਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ
94638 28000

ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਰਾਏ ਆ ਰਹੀ ਹੂੰ ਮੈਂ

ਨਵਾਨ ਸ਼ਵੇਤਾ ਨੰਦਾ ਤੇ ਸਾਸੂ ਮਾਂ ਜਯਾ ਬੱਚਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਰਾਏ ਬੱਚਨ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਬ ਵਲੋਂ ਸੋਨੀ ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਪੇਸ਼ 'ਕੋਠ ਬਨੇਗਾ ਕਰੋੜਪਤੀ' ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਰਾਏ ਨੇ ਤਾਂ ਬਿਟੀਆ ਅਰਾਧਨਾ ਨੂੰ ਵੀ 'ਕੇ.ਬੀ.ਸੀ.' ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਐਸ਼ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਬੱਚਨ ਜੀ ਘਰੇ ਹੀ 'ਕੇ.ਬੀ.ਸੀ.' ਖੇਡਦੀ ਹੈ, ਘਰੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚਲਦਾ ਹੈ। 2018 ਦੀ ਮਈ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸੁੰਦਰੀ

ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਐਪ 'ਤੇ ਦੂਰ ਸੀ। 70 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਸ ਦੇ ਫਾਲੋਅਰਜ਼ ਇੰਸਟਾ 'ਤੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ 'ਜੈਪੁਰ ਪਿੰਕ ਪੈਂਥਰਜ਼' ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਫਿਰ ਐਸ਼ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਦੀ ਐਪ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਓ ਜੀ ਇਧਰ 1994 'ਚ ਐਸ਼ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਮਿਸ ਯੂਨੀਵਰਸ ਬਣੀ ਸੁਸ਼ਮਿਤਾ ਸੇਨ ਨੇ ਇੱਕਸ਼ਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤਦ ਐਸ਼ ਨਾਲ

ਕੌੜੇ ਹੀ ਸਨ। ਹੁਣ ਸੁਸ਼ ਨੇ ਐਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਜਦ ਵਿਵੇਕ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਐਸ਼ 'ਤੇ ਗਲਤ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਦ ਐਸ਼ ਨੇ ਪਤੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੂੰ ਲੜਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਲਕੀ ਸੋਹਰਤ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੈ ਵਿਵੇਕ... ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਣ ਦਿਓ, ਇਥੇ ਇਕ ਚੁੱਪ ਹੀ ਸੌ ਸੁੱਖ ਹੈ। ਅਮੁਲ ਦੁੱਧ ਨੇ ਐਸ਼ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਪਿਕਾ ਨਾਲ ਪੋਸਟਰ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਸੰਜੀਦਾ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ : ਮਨਭਾਵਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਧਾ ਕਪੂਰ : ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ

ਮਨਭਾਵਨ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਬੇਹਤਰੀਨ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਘੱਟ ਪਰ ਚੰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਣ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਵੱਡੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਹਲੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮਝ ਤੇ ਸਿਆਣਪ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਸ ਪ੍ਰਿਤਬਾਸ਼ਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਉਸਨੇ ਬਕਾਇਦਾ ਫਿਲਮ ਮੇਕਿੰਗ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਭਾਜੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਨਾਟਕਕਾਰ ਨਾਲ ਰੰਗਮੰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਬਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ। ਫਿਲਮ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਮਿੱਟੀ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਫਿਲਮ ਲੰਡਨ ਟੂ ਅਮਿਤਸਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਿਲਮ "ਲਿਟਲ ਟੈਰਰ" ਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ਼ਾਰਬਕ ਸਿਨੇਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਬਤੌਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ "ਗੋਲੋ" ਡਾਇਰੈਕਟ ਕੀਤੀ। ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ ਦੇ ਨਾਵਲ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਸ ਫਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਭਾਵੇਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੀ ਪਰ ਮਿਆਰੀ ਸਿਨੇਮਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਦਰਸ਼ਕ ਨੇ ਇਸ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਮਨਭਾਵਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਆਮ ਜੀਵਨ ਵਿਚਲੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਤੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ

ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਮਨਭਾਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲਮ "ਜੱਦੀ ਸਰਦਾਰ" ਨਾਲ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਜਿਮੀਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਪੀ ਗਿੱਲ, ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਾਵਨ ਰੁਪਵਾਲੀ, ਗੁੱਗੂ ਗਿੱਲ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮਨਭਾਵਨ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਰ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਵਕਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਕਾਵਟ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਹਨੀ ਦਿਨੀ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਿਲਮ "ਪਰਿੰਦੇ" ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ ਨਾਲ 'ਫਿਛੋਰੇ' ਫਿਲਮ ਸ਼ਰਧਾ ਕਪੂਰ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਗੀਤ 'ਫਿਕਰ ਨਾਟ' ਸੁਣੋ, ਸ਼ਰਧਾ ਕਪੂਰ ਸਭ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂ-ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਹਿੱਟ 'ਫਿਕਰ ਨਾਟ' 'ਚ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਨਾਚ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਗਜ਼ਬ ਢਾਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰੋ, ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਗਾਣਾ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਦਿਲ 'ਚ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਆ ਰਹੇ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 6 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਆਏਗੀ। 'ਫਿਕਰ ਨਾਟ' ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬੀਏਟਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣਗੇ, ਇਹ ਗੱਲ 'ਫਿਛੋਰੇ' ਦੇ

ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਾਜਿਦ ਨਾਡੀਆਡਵਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ। ਲਓ ਜੀ 'ਫਿਕਰ ਨਾਟ' ਤਾਂ ਆਪੋ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਆਈਮੈਕਸ ਪਰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ 'ਸਾਰੋ' ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਇਹ ਫਿਲਮ 'ਸਾਰੋ' 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਸਾਰੋ', 'ਫਿਛੋਰੇ', 'ਸਟਰੀਟ ਡਾਂਸਰ' ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਮ ਦੀ ਬਕਾਵਟ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋਚ ਰਹੀ ਹੈ ਸ਼ਰਧਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਪਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਆਨੰਦ, ਮਸਤੀ ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੁਹਾਰਾਂ ਮੋੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੀਪ ਸੰਦੀਪ
9501375047

PREETNAMA
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media

Newspaper Classifieds

MATRIMONIAL
PROPERTY
RECRUITMENT
NAME OF CHANGE
BUSINESS

It's time to
Grow your Business
Advertise with us...

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ

www.preetnama.com

ਲੇਖ, ਰਚਨਾਵਾਂ, ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ
ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ
ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

PREETNAMA
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media

preetnamausa@gmail.com

Contact : +1 201-312-4180

FREE ADMISSION

**FREE PARKING, FREE FOOD-CAKE-PAAN TASTING
FREE HENNA, PHOTOS, T-SHIRTS, BAGS & RAFFLES**

Exclusive Events, Maliha Khan Makeup & Aisha's Wedding Decor Present:

Sumit Arya & Maliha Khan's

DULHAN EXPO

Bridal Show

Wedding Planning & Lifestyle Expos
for
The Sophisticated South Asian Bride

- ◆ 70 Vendors Per Expo; 100 Unique Ones Total
- ◆ Attend Both Expos for Maximum Choices
- ◆ Plan All Types of Events, Not Just Weddings

LONG ISLAND

SUNDAY
Sept. 15 2019
12-6PM

**MARRIOTT
MELVILLE**

1350 Walt Whitman Road, Melville NY 11747

NEW JERSEY

SUNDAY
Sept. 29 2019
12-7PM

**DELTA HOTELS
WOODBIDGE**

(FORMERLY: RENAISSANCE WOODBRIDGE)
515 US Highway 1S, Iselin, New Jersey 08830

OFFICIAL VENDORS:
Photo/Video: Ravinder Arora/John Martin/Fredy Alvarez; Sound: Exclusive Events
Stage Decor: Aisha's Wedding Decor; Fashion Choreography: Karamjit Bhinder

MEDIA SPONSORS:
Television & Radio: Hum TV, B4U Network, ARY, Aaj Tak, ITV Gold, India Life TV, AwesomeTV, Easy96.com, Swaarg Sangeet Radio, AWSM Radio
Magazines: Little India, Gujarat Darpan, Za's Pages, India Life & Times, Tiranga
Newspapers: Desi Talk, Apna Punjab, Weekly Probash, Urdu Times, Preetnama
Online Media: ApneeCommunity.com, Sulekha.com, NJWedding.com

Wedding Planning . Designer Fashion Shows
Live Entertainment . Tons of Free Amenities
Jewelry/Fashion Shopping . Open to Public

**16 Years . 92 Expos
8 Expos Per Year
65-75 Booths Per Expo**
All Wedding Service Providers Under 1 Roof:
Mandap Designers, Florists, Lighting,
PhotoBooths, Deejays, Vocal Artists,
Instrumentalists, Dancers, Cake, Makeup
Artists, Mehndi Artists, Fashion Designers,
Jewelers, Invitations, Limousines, Paan,
Horse & Carriages, Casual Fashion/Jewelry
& Much More

COME PLAN YOUR
Weddings
Receptions
Birthdays
Anniversaries
Sweet Sixteens
Graduations
Retirements
Corporate Events
Baby Showers

For Booths/Stalls at DulhanExpos,
and other Marketing Ideas, Please Call/Text **SUMIT ARYA:**
1.844.4DULHAN
732.754.1894

For FREE Entry Passes, Directions & Additional Information,
Please Visit our Website:

DulhanExpo.com

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience.
Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them.
Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them.

Rabhishek Sharma
PHOTOGRAPHY
Makeup: Asiana Bridal & Training Academy